

ЗЛАТИБОРСКЕ ВЕСТИ

БРОЈ 37 ■ април, 2018. године ■ БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

Производи из наших села на трпезама златиборских хотела

ТЕМА БРОЈА: НОВЕ ПАРЕ ЗА НАШЕ ДОМАЋИНЕ

Стране 4, 5, 6 и 7

ПРЕДСТАВЉАМО
ХОТЕЛЕ ЗЛАТИБОРА

„Олимп” има све, па и енергетски пасош

Стране 12 и 13

ПОЗНАТИ О ЗЛАТИБОРУ

**Златиборски гени
инспектора Блаже**

Страна 16

Од општине возило
Дому здравља
за становнике
удаљених села

Страна 3

 Златибор
www.zlatibor.org.rs

Turistička organizacija Zlatibor

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗЛАТИБОРСКИ ЕКО АГРАР ЧАЈЕТИНА

 **МЛЕКАРА
НАША ЗЛАТКА**

Златиборска гондола је народна инвестиција

„Ово је позив надлежним институцијама да покажу више разумевања за гондолу, инвестицију од јавног интереса”, каже председник општине Чајетина Милан Стаматовић и напомиње: „И поред свих опструкција ми истрајавамо на путу развоја, наша је намера непоколебљива”

Ово пролеће обележавају важне инвестиције у општини Чајетина. Градња гондоле је, нема сумње, најважнији посао, зато је од посебног значаја званични почетак радова на изградњи почетне станице панорамске гондоле 1. маја у центру Златибора. Планирано је пригодно обележавање тог чина, уз насапање бетона у темеље, а потом садржајан забавни програм на Краљевом тргу. Очекује се, као и до сада кад је руководство општине предузимало важне активности око гондоле, присуство великог броја грађана.

Говорећи за „Златиборске вести” о главним општинским инвестицијама, председник општине Чајетина Милан Стаматовић каже да су две свакако најважније – изградња гондоле од центра Златибора до врха Торника те градња Постројења за пречишћавање отпадних вода на Златибору.

– Радови су у току на оба та подухвата. Надамо се да ћемо пре годишњих одмора добити грађевинске дозволе за остале фазе гондоле, да неће бити додатних и непредвиђених проблема каквих је до сада било. Уједно, ово је и позив надлежним институцијама да покажу више разумевања за ову инвестицију од јавног интереса. Јер златиборска гондола није приватна инвестиција, већ народна, државна инвестиција. У том смислу потребан је њихов пун ангажман на решавању проблема, на издавању осталих неопходних грађевинских дозвола и решавању имовинско-правних односа – наглашава председник и додаје:

– То је предуслов брзог и успешног развоја Србије, локалне самоуправе и осталих сегмената наше државе. Потребан је склад и континуитет у раду, а не континуитет у исцрпљивању локалних

самоуправа. Данас се, нажалост, све своди на лична или ускополитичка познанства која Србију не воде у добром смеру. И поред свих опструкција ми истрајавамо на путу развоја, наша је намера непоколебљива.

Заокружење понуде спортског туризма

Милан Стаматовић помиње и трећу капиталну инвестицију ове локалне самоуправе: то је куповина спортске хале на Златибору, која се паралелно одвија са доградњом спортске дворане у Чајетини.

– На овај начин ће се заокружити понуда спортског туризма наше општине. Такође, радови на изградњи Омладинско-културног центра на Златибору и музеја теку својим током, као и радови на проширивању и реновирању пратећих садржаја. Наравно, наставља се реконструкција и изградња саобраћајнице у Чајетини и Златибору, као и у осталим местима заједницама. Велики део тог посла је завршен, уложено је доста труда и новца да би Златибор

изгледао онако како сада изгледа.

Он истиче да су годишњи радови на изградњи канализационе, водоводне и остале инфраструктурне мреже и у овој години у првом плану.

–Значајнија средства ћемо и ове године издвојити за уређење Златибора као туристичког места прве категорије. Сведоци смо повећане изградње, налазимо се у фази експанзије и развоја. Али процес градње са собом носи и одређене потешкоће у смислу комуналног уређења, па стога молимо за мало стрпљења док се ти радови не обаве, док се комунално уређење не приведе жељеном изгледу и намени.

Шири трг на Златибору

Када је реч о екстра зони градње у самом центру Златибора, председник најављује да ту предстоји измештање инфраструктурних инсталација како би се могло радити на проширивању трга на Златибору ка тениским теренима и ка хотелу „Торник”, као и проширивању шеталишта.

– Ради се план детаљне регу-

лације на потезу Обудојевице. Намера је да се прошири корито реке и саобраћајнице прошире и измeste како би се направило места за додатне садржаје, попут бицикличких стаза и стаза за квадове, те изградиле пешачке стазе. Реконструкција простора Обудојевице биће свакако освежење понуде и донети пространије саобраћајнице и нове пратеће садржаје.

По његовим речима, од круглог тока према насељу „Јелена Анжујска” и хотелу „Олимп” планира се изградња пешачке стазе у циљу повезивању ових насеља, са парком и детаљима који такве просторе обogaђују. У овом делу неће више бити градње, већ само садржаји за одмор.

– Планира се изградња још једног вештачког језера, градња нове аутобуске станице, уређење саобраћајница, нови паркови. Неопходно је завршити план детаљне регулације и у наредним годинама намеравамо да завршимо ове послове – наводи председник и додаје да свим овим активностима општина настоји да реши извесне комуналне проблеме овде присутне годинама, попут јахањих коња, војне квадова и слично, те да ће се понудити један друкчији вид садржаја који ће освежити ову туристичку планину.

– Наша намера је јасна, воља постоји, постоје и средства. Али смо сведоци да у надлежним институцијама постоје партијски људи чија се размишљања косе са нашим плановима. Услед тога трпимо велике опструкције. На путу нашег развоја налазе се бројне препреке, али нас то не спутава. Ништа није вечно, па ни њихове функције. Све ће то проћи, на крају ће остати само оно што смо урадили и какви смо људи били – закључује Милан Стаматовић.

М. Јеремич

Радови на реконструкцији дворане Спортског центра Чајетина настављени су наливањем плоче на делу испред старог улаза, где је предвиђено да буде смештен један од кошева као и део трибине. У доњем нивоу планиране су четири свлачионице, справарница, медицинска просторија и улаз за публику на трибине.

Овај део радова спада у прву фазу реконструкције, у оквиру које су већ постављени нови темељи и креирана основа за носеће конструкције, а урадиће се још и панели за зидове. После тога кренуће се са радовима у унутрашњости хале, који ће у потпуности изменити постојећу инфраструктуру (седишта, кошеви, нови кров, паркет...). За

Настављени радови на реконструкцији дворане СЦ Чајетина

прву фазу реконструкције општина Чајетина издвојила је 30 милиона динара. Капацитет реконструисане дворане износиће 750 места.

Спортски центар Чајетина припрема се и за омладински међународни фудбалски турнир за играче до 18 година, који ће организовати заједно са општинском Чајетина и Туристичком организацијом Златибор. Најављено је учешће младих тимова из читаве Европе („Фенербахче“, „Партизан“, „Црвена Звезда“, „Бенфика“, „Вардар“, „Динамо“ Загреб, „Олимпија“, „Удинезе“, „Глазгов Ренџерс“...). Такмичење ће се одржавати на теренима СЦ Чајетина и хотела „Палисад“.

И. Ј.

Од општине возило Дому здравља за становнике удаљених села

„Вредност ове донације је 1.187.000 динара, а средства за социјална давања из буџета општине Чајетина увећавају се из године у годину, сада износе више од 70 милиона динара на годишњем нивоу”, рекао Милан Стаматовић

Општина Чајетина је из сопствених буџетских средстава донирала теренско возило Дому здравља у Чајетини. Оно ће бити коришћено за потребе Службе кућног лечења и неге, захваљујући чему ће се побољшати квалитет медицинских услуга за становнике из удаљених места на територији целе општине.

Приликом доделе кључева овог возила председник општине Чајетина Милан Стаматовић нагласио је да ће оно допринети да услуге Дома здравља буду доступније и лицима која живе у удаљенијим селима на овом брдско-планинском подручју.

– Вредност ове донације је 1.187.000 динара и морам да нагласим да је, осим Дому здравља, општина у претходних 10-15 година купила и доделила возила и другим институцијама на територији наше општине. Из године у годину средства за социјал-

на давања из буџета општине се увећавају, сада износе више од 70 милиона динара на годишњем нивоу – изјавио је Стаматовић, додајући да су то значајна средства за једну малу општину као што је Чајетина и да је то велики подстицај за оне који овде већ живе, али и за све оне који желе да се врате, да овде заснују своје породице и баве се неком делатношћу којом су се бавили њихови преци.

– Желим да се захвалим општини Чајетина која је издвојила средства за куповину путничког возила. Оно ће нам служити за Службу кућног лечења и неге, у којој три наше вредне медицинске сестре дневно прелазе и до 300 километара на терену, и по киши и снегу, како би стигле до сваког пацијента коме је таква помоћ неопходна – изјавила је Мирјана Ђуровић, директорка Дома здравља у Чајетини приликом

пријема новог теренског возила. Она се, такође, захвалила што је ове године буџетом општине Чајетина предвиђено и финансирање возача дијализе, као и свакодневна приправност возача и лекара, нарочито током туристичке сезоне када је максимално ангажовано целокупно особље Дома здравља због повећаног броја гостију, концерата и свих проpratних догађаја на Златибору.

М. Ј.

Производи из наших села на трпезама златиборских хотела

Арсен Ђурић каже да су већ видљиви резултати стратешког приступа према пољопривреди општине Чајетина, која вишеструко помаже селу и произвођачима. – Шанса за домаћине су бесповратна средства из ИПАРД програма

Општина Чајетина, знатно више од других у окружењу, на разне начине помаже пољопривредним произвођачима на свом подручју: значајним субвенцијама, великим улагањима у сеоску инфраструктуру, подршком удруживању пољопривредника, заштитом географског порекла, финансирањем камата при узимању банкарских кредита, едукацијама о могућностима и мерама да се производње унапреде. Све су то активности у оквиру стратешког приступа ове локалне самоуправе према пољопривреди, чији резултати су већ видљиви, а за коју годину још више ће се исказати. При томе, корист за наше пољопривреднике могу донети и бесповратна европска средства из ИПАРД програма, озбиљни подстицаји који су прилика посебно за веће произвођаче.

То за „Златиборске вести“ истиче Арсен Ђурић, заменик председника општине Чајетина, када говори о односу ове развијене локалне самоуправе према селу, пољопривреди и произвођачима.

– Основна привредна грана општине Чајетина је туризам, али смо у свим стратешким плановима и документима

Арсен Ђурић

дефинисали пољопривреду као другу најзначајнију грану на територији општине. Зато, наравно, издвајамо велика средства за развој пољопривреде и села – каже наш саговорник и наставља:

– Кад кажем велика средства мислим и на инфраструктуру у селима: изградњу путева, улица, водоводне мреже (у перспективи и канализационе), електромреже, јавне расвете, сеоских вртића, школа, разних објеката од ширег друштвеног значаја... Свега тога што је неопходно за садржајан и савремен живот

на селу. Ту мислим и на развој сеоског туризма, подстицаје који се дају домаћинима да опреме своја домаћинства и створе одговарајуће услове да сместе и угосте туристе. Ту мислим и на манифестације које се организују по селима, чиме се та села афирмишу, промовишу, у њих долази велики број гостију. А кад дођу на манифестацију и боље упознају сеоске лепоте и садржаје, онда су и потенцијални гости у туризму тог села.

Кад је реч о субвенцијама општине Чајетина у пољопривреди, заменик

председника општине сматра да су оне врло значајне последњих година:

– Вероватно у Србији не постоји општина која има тако квалитетан програм субвенционисања пољопривредне производње у свим сегментима као што је код нас. Многи домаћини су добили општинске субвенције и искористили их за оно што им је било потребно. Поред тога, општина наставља да пружа подршку и оснивању удружења пољопривредних произвођача, иницира њихово удруживање кроз разне асоцијације како би они омасовили своју производњу и били конкурентни на већим тржиштима. Удружени, пошто појединачно не могу да испуне неке захтеве великих купаца, то успевају. Општина је, подсећам, помогла и оснивање једне задруге која је профункционисала.

„Добро са Златибора“ у циљу брендирања локалних производа

Од посебног значаја, додаје Ђурић, јесте и заштита географског порекла, примена жига квалитета „Добро са Златибора“ у циљу брендирања локалних производа. Тиме ће, верује он, произво-

ди који буду направљени на овом географском подручју свакако имати већу цену и бољу тржишну позицију него што је сада:

- Значајне су и едукације које се организују, попут ове прве конференције о пољопривреди „Агро дан“ у организацији „Златиборског еко агара“, са предавањима стручњака о сточарству, воћарству, заштити биља, осигурања усева и другом да би се производње унапредиле. Ту су презентације и банкарских услуга, модела кредитирања за пољопривреднике, а општина им и у томе помаже: ми субвенционисамо камате за пољопривреднике, општина финансира комплетну камату банкама за кредите пољопривредних произвођача.

Фондови Европске уније доступни и Србији

Арсен Ђурић наглашава да је уз све ове видове помоћи општине веома значајно и то што је на „Агро дану“ Министарство пољопривреде едуковало наше пољопривредне произвођаче за коришћење бесповратних средстава из ИПАРД фондова.

- То су фондови Европске уније који су доступни и Србији. Српски пољопривредници имаће из тог про-

грама на располагању 180 милиона евра за унапређење конкурентности агара. Зато су важне ове едукације пољопривредних произвођача о томе како да напишу пројекте, који су услови да би конкурисали и слично. Овај конкурс и подстицај иде преко Министарства пољопривреде, а Европска унија финансира. Из тог програма могу се добити озбиљна подстицајна средства, већи произвођачи могу повући значајне износе и унапредити своју производњу. Наравно и они чија производња

у овом тренутку није велика, али имају потенцијала и услова. Кажем озбиљна средства, мислим да се ради од пет хиљада до више десетина, па и стотина хиљада евра за једно веће пољопривредно домаћинство, ако направи прави пројекат и он буде пози-

тивно оцењен. Сматрам да је то изгледна шанса, значајна и за општину, јер ако више произвођача добије та средства имаћемо и бољу пољопривредну производњу на територији општине.

Пољопривреда комплементарна привредна грана туризму

По Ђурићевим речима, крајњи циљ свих ових мера – с обзиром да је пољопривреда комплементарна привредна грана туризму, а овде је најпосећенији туристички центар

производње. На опште задовољство: и пољопривредних произвођача из наших села који тако имају сигуран пласман својих производа, и власника хотела и угоститељских објеката који добијају сигурне добављаче са овог подручја, па и на задовољство гостију који ће конзумирати те здраве производе врхунског квалитета из незагађене животне средине. Као што смо, на пример, постигли са млекарском „Наша Златка“ из Криве Реке чијим се млечним производима већ снабдевају златиборски хотели.

Све ово је, закључује наш саговорник, нови стратешки приступ општине у пољопривреди, чија је реализација кренула пре неколико година. – С тим што се та стратегија сигурно не може заокружити за још пар година, али се на њој интензивно ради на неколико поља и стрпљиво иде ка крајњем циљу. Први резултати су већ видљиви, а на крају ће све то, уверен сам, донети велику општу корист. Као што смо корак по корак туризам Златибора развијали и сада достигли рекордну посећеност, са таквим ентузијазмом, приступом и улагањима радимо да нам и пољопривреда буде за понос – напомиње Арсен Ђурић.

М. Јеремих

Србије са огромним бројем хотела и угоститељских објеката – јесте да се производи наших пољопривредника са подручја општине Чајетина пласирају на Златибору, у хотеле и друге објекте.

- На тај начин заокружиле бисмо читав тај циклус

Чајетинским пољопривредницима ове године 40 милиона динара

„Златиборски еко аграр“ увео је субвенционисање камате на дугорочне кредите за оне који желе да инвестирају у своја газдинства, како би испунили критеријуме приликом конкурисања за средства из ИПАРД програма, каже Владимир Бојовић

Кроз различите видове субвенција „Златиборски еко аграр“ за чајетинске пољопривреднике, који имају регистрована пољопривредна газдинства, у овој години из буџета опредељује 40 милиона динара. Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Чајетина за 2018. годину, усвојен на последњој седници СО Чајетина, није се битније мењао. Субвенције су преваходно условљене изменама и усклађивањем Националног програма за пољопривреду, што је био разлог да се са објављивањем програма сачека до априла.

Представљајући овогодишњи програм мера директор «Златиборског еко аграра» Владимир Бојовић наводи да се једна од измена односи на вештачко осемењавање крава, које је прошле године обухватало само веће произвођаче, а од ове ће обухватити и оне који имају пет и више крава. Оно што је тренутно актуелно, додаје Бојовић, су републички ИПАРД фондови:

„Мали број наших пољопривредника ће имати могућност да конкурише за та средства која су изузетно велика, где се ради о повраћајима у износу од 60 до 80 одсто, уз јако ригорозне критеријуме. Из тог разлога „Еко аграр“ је ове године увео субвенционисање камате на дугорочне кредите за све оне који желе да инвестирају у своја газдинства, како би, евентуално, испунили све крите-

Владимир Бојовић

ријуме приликом конкурисања за средства из ИПАРД програма. Из тог разлога „Еко аграр“ ће расписати јавни позив и одабрати две најповољније банке код којих ће у потпуности субвенционисати камату на краткорочне и дугорочне кредите», истиче Бојовић.

Једна од већих измена је и регресирање полисе осигурања у пољопривреди, која је по-

већана на 60 одсто. Из „Еко аграра“ кажу да је пожељно да пољопривредници осигурају производњу, јер општина врши надокнаду штете у износу од 30 одсто, а на овај начин штета би им била надокнађена 100 одсто. Надају се да ће се ова мера добро одразити на пољопривредне произвођаче и да ће они схватити важност осигурања прољопривредне производње, стоке, усева и другог.

Пооштрени су критеријуми код субвенционисања остављања женске телади. Подигнут је лимит па ће ову субвенцију моћи да искористе искључиво пољопривредна газдинства која имају минимум пет грла. Ове године општина, као и држава, неће субвенционисати набавку ратарских трактора. Кроз регресирање рачуна за улагања у регистрована пољопривредна газдинства која се баве (или имају намеру да се баве) сеоским туризмом и ове године вршиће се субвенционисање сеоског туризма.

„Златиборски еко аграр“ ће од овог броја „Златиборских вести“ приређивати посебан додаток под називом «Пољопривредник». Први број садржаће обавештења о субвенцијама за 2018. годину, док ће кроз сваки наредни бити представљени стручни и научни текстови који ће се припремати у сарадњи са институтима и факултетима, стручним и саветодавним службама, ветеринарским станицама и свим осталим чиниоцима из области пољопривреде.

Драгана Росић

Први „Агро дан“ спојио стручњаке и пољопривреднике

Учесници „Агро дана“ имају додатних пет процената на подстицајна средства

На првој стручној конференцији „Агро дан“ у организацији „Златиборског еко аграра“, одржаној 20. априла у чајетинском Дому културе, окупило се око 100 наших пољопривредника. Представљен им је програм подстицајних мера „Еко аграра“ за 2018. годину, одржана стручна предавања, објашњење коришћење средстава ИПАРД програма из претприступних фондова ЕУ и Националног програма субвенција, уз присуство представника Министарства пољопривреде.

Био је ово сусрет теорије и стручњака са праксом и стварним проблемима из рада пољопривредника. На првом предавању др Александар Лепосавић из Института за воћарство Чачак нагласио је да се у малинарству треба држати традиционално успешне сорте „виламет“, али и „микер“, као и да је Србија и даље у светском врху по годишњој производњи, поред свих проблема. Учесници су били

заинтересовани и за нове сорте шљива које развија чачански институт, који је раније сарађивао са пољопривредницима из Чајетине.

Тезу да је за успешну биљну производњу неопходан квалитетан садни материјал, поред претходне анализе

земљишта, поновио је Зоран Радовановић из расадника „Флорива“, представљајући своју фирму из Ивањице. Представник Саветодавне стручне службе Ужице Миленко Гавриловић саветовао је воћаре да пажљиво бирају препарате за заштиту и разликују добре од лоших. На предавању о квалитету исхране и хигијене стоке учествовали су проф. Александар Симић са Пољопривредног факултета, директор Института за крмно биље из Крушевца Зоран Лугић, др Дубравко Гудурић из ветеринарске станице „Дими Вет“ из Мачката као и др Душан Кнежевић из ВС Чајетина. Неки од узгајивача животиња изнели су своје проблеме са репродуктивним здрављем крава, за које наука покушава да нађе решења. Стручњаци су нагласили да је у златиборском крају потребно повећати квалитет траве и сена, удео протеина и других материја, такође и одржавати хигијену, нарочито током муже.

Најмање посећена била су представљања осигуравајућих кућа и банака. Заинтересовани пољопривредници распитали су се о условима кредитирања, а на предавању о осигурању учесника је занимало зашто се код осигуравања додају трошкови приликом наплате, док осигуравајућа друштва наглашавају да у Србији није изражена свест о овом проблему, јер већина произвођача размишља под геслом „неће се то мени десити“.

Организована је и презентација производа корисних пољопривредницима, попут мањих трактора. Власници пољопривредних домаћинстава који су уписали учешће на првом „Агро дану“ имаће додатних пет процената при добијању подстицајних средстава, као и за учешће на сајму пољопривреде у Кривој Реци и другим едукативним скуповима које буде организовао „Еко аграр“.

3. В.

Четвртину пара за нови трактор добили од општине

Домаћини Никовићи из Гостиља, који гаје 100 оваца и 15 говеда, намеравају да уз нове општинске субвенције праве нову фарму

До имања Никовића у Гостиљу, вредних домаћина који гаје 100 оваца и 15 говеда, не долази се брзо, али су поглед и околина јединствени. Ова породица задовољна је животом у помало забаченом засеку. У домаћинству су супружници Миланко и Светлана с њиховим најмлађим сином Бојаном (20), док двојица старијих синова раде у Београду и Пожеги. Бојанов радни дан друкчији је од свакодневице већине његових вршњака:

„Устајем у шест, прво намирајем говеда, после овце и онда идем у шуму. Покајао се нисам, сеоски живот није толико ни тежак ако се има воље за рад. Изabraо сам средњу пољопривредну школу, јер сам желео да останем на селу. То ме је вукло од малих ногу, рад око стоке, машина и механизације“, каже Бојан Никовић који са родитељима гаји велико стадо, 100 оваца од којих је већина расе „ил д франс“. За њих добијају државне субвенције за уматичена грла, оне су им главни извори зараде, продају јагњад. У штале тренутно имају и 15 грла говеда која гове и продају регистрованим клинцима и прерађивачима. Мада стање

на тржишту није повољно, цене стоке су ниске, а исплате субвенција нередовне, Никовићи су решени да добро живе од сточарства.

„Лакше је бавити се пољопривредом сада, јер имамо механизацију и тракторе, а некад се све радило ручно. Боримо се, имамо вољу за рад, научени смо да радимо од малих ногу и мислим да имамо

перспективу да остваримо резултате као пољопривредници у Банату. Свог земљишта имамо око 10 хектара, а узели смо још око 50 у закуп, поред сена користимо и житарице које мељемо у свом млину“, прича домаћин Миланко.

Марљиви Гостиљци про-

шле године су искористили 600.000 динара из подстицајних мера општинског „Еко аграра“, што им је била једна четвртина средстава за куповину новог трактора индијске марке „Тафе“ са 65 коњских снага. Нова машина је већ почела да се исплаћује, користе је за све послове у газдинству, као и за извлачење дрвета из шуме које им је такође значајан при-

у изградњи нове штале и проширењу стада.

„Планирамо да наредне године правимо планску шталу за овце. Решили смо да региструјемо домаћинство на најмлађег сина, с обзиром да је он остао да живи и ради са нама, и да направимо један бизнис план. Сада имамо мини фарму оваца, али жеља нам је да то буде веће и озбиљније. Изабрали смо „ил д франс“ расу јер су изузетно добре, приметила сам да се овце приликом јагњења не мењају. Имам тројицу синова, један ради у Београду, један у Пожеги, ја се надам да ћемо их повући када кренемо са овом фармом. Надам се да ће се оженити и имати овде шта да раде, и да то буде на нивоу“, истиче Светлана Никовић, која са својом породицом често посећује сајмове пољопривреде, чиме стичу искуства за одржавање домаћинства у којем је и шљивик од ког очекују добар род.

Пример ове породице која је унапредила своје пољопривредно газдинство и поправила материјални статус показује како се на прави начин користе средства из Мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Чајетина. **З. В.**

За златиборски туризам и вансезона препуна садржаја

После првомајске навале гостију следи наставак промоција за најаву летње сезоне с нагласком на јубилеј, 125 година организованог туризма на Златибору

Све је на најпосећенијој планини Србије спремно за навалу гостију око првомајског празника, златиборски туризам и у ове пролећне вансезонске дане обилује садржајима и активностима.

Низ занимљивих програма припремљено је за овај празник: на Краљев трг долазе Зоран Кесић, „Инспектор Блажа и кљунови“, ватрени шоу и други, званично креће градња гондоле с почетне станице у центру планине. Прорадио је ауто-камп после зимске паузе, рад за посетиоце продужио Стопића пећина, новинаре из далеких земаља Златибор и даље фасцинира. А учестале промоције планине, које Туристичка организација од почетка године неуморно обавља по многим градовима Србије и иностранства, ни сада не престају.

– Златибор последњих година преузима примат, не

Владимир Живановић

само на домаћем туристичком тржишту, већ и у туризму региона. Својим промотивним активностима Туристичка организација Златибор до-

приноси да се планини врате стари гости, а нови сазнају све о њеним лепотама и туристичким садржајима којима располаже – каже за „Зла-

тиборске вести” директор ТО Златибор Владимир Живановић.

Априлска промотивна дешавања овде су била запажена. Гост Златибора био је репортер кинеске телевизије „Travel Chanel“ Артур Чанг Веј, који је у пратњи водича из туристичке организације обишао најзначајније атракције. Гост из Кине био је фасциниран квалитетом туристичке понуде на Златибору, пре свега бројем лежајева у хотелима високе категорије, условима за конгресни и спортски туризам, забавним садржајима као што су Дино и Авантура парк, условима за активан одмор.

Обилазак Стопића пећине на њега је оставио посебан утисак, а бигрене каде упоредио је са светски познатом турском бањом Памукале. Посебан значај за њега је имао обилазак Музеја „Старо село“ у Сирогојну, где је имао

прилику да се упозна са историјом и традицијом српског народа и са старим занатима који се у Сирогојну још увек негују. Репортер Артур Чанг Веј са Туристичком организацијом Златибор договорио је долазак екипе „Travel Chanel-a“ у септембру, када ће снимање емисије о Србији и Златибору бити реализовано. Његове путописе прегледа преко 800 милиона људи широм света, а захваљујући његовој емисији држављани најмногуљудније земље упознаће лепоте Златибора.

Презентација у амбасадри Србије у Будимпешти

Живановић подсећа да је Туристичка организација Златибор била домаћин и партнер Међународне „ПРО пи-ар конференције“, која је одржана од 11. до 14. априла у хотелу „Мона“ на Златибору.

– Ова конференција је окупила водеће стручњаке из области односа са јавношћу из целог света. За учеснике конференције ТО Златибор је организовала два излета, како би се упознали са туристичким атракцијама најпосећеније српске планине. У паузама предавања пи-ар стручњака и панел дискусија преко 200 учесника конференције имало је прилику да се упозна са традиционалним специјалитетима овог краја на „златиборском столу“. Поред незаобилазних деликатеса: сувомеснатих производа и сира и кајмака, „златиборски стол“ су обогатили ручно ткани одевни предмети и домаћа ракија – истиче директор.

Туристичка организација Златибор одржала је презентацију туристичких по-

тенцијала ове планине 18. априла у амбасадри Србије у Будимпешти. Договорена је посета представника мађарских туроператора, медија и блогера западној Србији, а Златибор, као највећи туристички центар регије, свакако је незаобилазна дестинација коју ће наши северни суседи прво посетити. Студијска тура биће организована у септембру месецу, у организацији агенције „Алфа травел“, чији је власник Денеш Данко покренуо мађарско-српски интернет портал, који има за циљ повезивање два народа и представљање туристичких потенцијала Србије Мађарима.

Поред Мађара, и Французи су имали прилику да се упознају са понудом активног одмора, условима за спортски и здравствени туризам и забавним садржајима које Златибор нуди. Медији и представници туристичких

агенција из Француске, били су гости конференције „Презентовање туристичких производа и потенцијала Србије француском туристичком тржишту“ на којој је учествовала и ТО Златибор. Конференција је одржана 20. априла у Београду. Жан Кристоф Буисон, новинар француског магазина „Фигаро“, на конференцији је изнео утиске о нашој земљи, а посебно место у свом излагању посветио је Златибору и окарактерисао га као своју омиљену дестинацију у Србији.

Обележава се 125 година бављења туризмом

Владимир Живановић за првомајски празник очекује већи број индивидуалних посета, а од половине маја камп ће угостити организоване групе, које су најављене још у току претходне године.

– Традиционално, највећи број организованих група у

„Камп Златибор“ стиже из Холандије, с тим што нам ове године долазе и гости из Немачке, Чешке, Пољске, Словеније и Велике Британије. Након првомајског празника настављамо са промотивним активностима и најавом летње сезоне. Акцентат ће ове године бити стављен на јубилеј који Златибор обележава: 125 година организованог бављења туризмом. У мају и јуну почиње летња кампања, у оквиру које ће бити закупљени билборди на најпрометнијим местима у градовима Србије и региона (Београд, Нови Сад, Ниш, Тузла, Бања Лука, Подгорица, Скопље, Темишвар), затим ће бити закупљени лед екрани у Бијељини, Бања Луци, граничном прелазу Шепак, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Суботици, Београду и Подгорици. У истом периоду биће одржане промоције широм земље и региона (у Подгорици, Херцег Новом, Бања Луци, Београду, Зрењанину, Шапцу...). Током маја, Туристичка организација Златибор угостиће новинаре и туроператере из Бугарске и БиХ. На друштвеним мрежама и интернет порталима, на многим ТВ и радио станицама такође ће бити промовисана летња туристичка понуда планине – најављује директор ТО Златибор.

Т. О. З.

Захуктала се изградња златиборске гондоле

„Паралелно с радовима на почетној станици, чији је завршетак предвиђен до средине јуна, одвија се прикључивање најдуже панорамске жичаре на свету на дистрибутивни систем електричне енергије”, каже Бојана Божанић

Званичан почетак радова на почетној станици гондоле у центру Златибора, када ће бетон симболично бити убачен у темеље стопа ове станице и то из воловских кола, обележава се 1. маја. А на овој локацији већ се увелико ради и гради. Ти послови почели су још 26. марта, с тим што је њихов завршетак, како за „Златиборске вести” каже директорка ЈП „Голд гондола Златибор” Бојана Божанић, према динамичком плану предвиђен за средину јуна.

– Изградња почетне станице G1 „Голд гондоле” тече предвиђеном динамиком. Представници компаније „Пома”, произвођача опреме, стигли су на Златибор да би, као што је дефинисано уговором (а тако је било и током изградње завршне станице на Торнику), асистирали приликом прецизне монтаже анкера за стубове почетне станице и били присутни током бетонских радова. За ове радове задужена је компанија „Јединство” из Ужица. На састанку коме су присуствовали инвеститори, извођачи радова, француски експерти и представници надзора прецизирано је да се бетонски радови заврше у мају, када креће уградња опреме која је из-

двојена и спремна у складишту у Бранешком пољу. За уградњу је задужена фирма „Амига”, као део конзорцијума извођача – напомиње Бојана и објашњава: – Почетна станица G1 је по конструкцији слична завршној станици G4 и веома захтевна са аспекта изградње, јер изискује тачност извођења са готово нултом толеранцијом.

Директорка ЈП „Голд гондола Златибор” очекује наставак радова на подизању стубова целом трасом гондоле, обзиром на то да су имовински односи решени и да неће бити препрека да се тај циљ оствари. – Паралелно с радовима на почетној станици одвијају се радови и на прикључивању најдуже панорамске жичаре на свету на дистрибутивни систем електричне енергије. Кабловод финансира општина Чајетина, његова укупна вредност је око 41 милион динара, а радове изводе „Хидромонтажа” из Београда и фирма „Елкомс”, по свим стандардима Електропривреде Србије.

Бојана подсећа да је на локацији Кобиља глава 10. априла настављено полагање десеткиловолтног електроенергетског кабла, од трафо-станице на Златибору до локације међустанице гондоле, где је главно место струјног напајања овог инфраструктурног објекта.

– Првих 2.500 метара постављено је у новембру 2017. након чега је направљена пауза због лоших временских ус-

лова. Нових 2.000 метара кабла се управо поставља. Нови кабловод који ће бити положен у дужини 11.850 метара неће користити само гондола, већ је важан и за појачавање снаге струје за Ски центар „Торник”. Овај пројекат ће решити дугогодишњи проблем напајања електричном енергијом комплетног насеља Кобиља глава, како локалног становништва тако и викенд насеља – истиче наша саговорница, додајући да се интензивно ради на планирању предстојећих радова: – Спремни смо да кренемо са реализацијом преостале три фазе одмах по добијању дозвола од стране надлежног министарства, како би „Голд гондола” заживела до краја 2018. године.

Путујући по свету Бојана је, како каже, видела да ваздушни превоз већ годинама представља важан вид комуникације у многим земљама света, то су и туристичке атракције.

– Једна од занимљивих коју сам имала прилику да видим је жичара Гаиа у живописном португалском граду Порто. Она је еколошки превоз, емисија ниског садржаја угљен-диоксида чини га једним од најодрживијих транспорта. Очување животне средине и могућност будућим генерацијама да цене Порто и гондолу Гаиа, каквим их данас знамо, одговорност је ове жичаре. Њена изградња почела је у марту 2009., а 2011. постала је туристичка атракција и одрживо средство превоза, повезујући шеталиште Гаиа и мост преко реке Дуру до видиковца цркве Сера до Пилар. Траса јој је дуга 600 метара, време путовања око пет минута, просечна брзина два метра у секунди. Максимални транспортни капацитет је 900 путника на сат, у сваком правцу, са осам путника по кабини. До краја године и златиборска „Голд гондола” ће се наћи на светској мапи кабинских жичара, али као најдужа на свету! – каже Бојана Божанић, која је у Португалији боравила у општини Естарежа где је одржана трећа радионица европског пројекта «Механизми укључивања младих из ЕУ у активности шире друштвене заједнице и могућности запошљавања». Ту су учествовале општине и невладине организације из 10 држава, међу којима и представници општине Чајетина.

Сатница за обележавање радова на почетној станици гондоле 1. маја

Почетна станице гондоле (падина изнад пијаце на Златибору)

- 17.00** Почетак програма уз обраћање председника општине Чајетина Милана Стаматовића
17.15 Насипање бетона у темеље, наступ Зорана Кесића
17.45 Изјаве за медије - председник општине Чајетина Милан Стаматовић и директорка ЈП «Голд гондола Златибор» Бојана Божанић

Краљев трг

- 15.00 - 16.00** Журка са аниматорима
16.00 - 16.45 Football freestayler
16.45 - 18.00 Музички програм уз наградни квиз за посетиоце
18.00 - 18.15 LED show – наступ са светлећим реквизитима
18.15 - 18.45 Ватрени шоу и диско –лед
19.00 Забавни програм са Зораном Кесићем
20.00 Концерт групе «Инспектор Блажа и Кљунови»

Организатори програма: Општина Чајетина, Туристичка организација Златибор, Спортски центар Чајетина и Јавно предузеће „Голд гондола Златибор”.

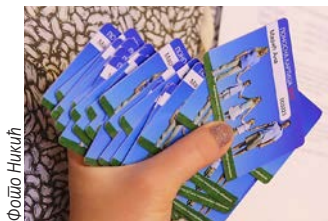

Фото Никитић

Мајкама са територије општине Чајетина које имају троје и више деце уручене су „Поносне картице“ са којима ће моћи да остваре попусте у појединим објектима у Чајетини и на Златибору, али и у неколико градова широм Србије. Суграђанке које су дошле да преузму своје картице изразиле су задовољство што им је на овај начин омогућено да искористе бројне попусте приликом куповине или коришћења различитих услуга.

„Имам три ћерке и поносна сам мајка. Захвалила бих се што нам је омогућено да имамо картице и попусте. Колико сам могла да видим има лепих попушта, 10, 20, па и 60 одсто, а неки дају и бесплатне услуге“, каже Славица Војиновић из Шљивовице.

Сваки динар је данас важан

Миланка Чубрак каже да мајкама то доста значи: „Сваки динар је данас важан, нарочито када имате више деце. Ово је леп гест општине, фирми... Захваљујем свима који су изашли у сусрет. Надамо се да неће бити само то и да ће бити још подстицаја за мајке које имају троје и више деце“.

У реализацији пројекта „Цена минус за три плус“ велики допринос дала је општина Чајетина која, по речима пред-

Попусти уз „поносне картице“ за мајке са троје и више деце

„Општина Чајетина на овај начин жели да мотивише брачне парове да имају што више деце, али и да помогне свим вишечланим породицама у одгајању њиховог потомства, за које ће општина увек бити ослонац и подршка“, рекао Милан Стаматовић

седника Милана Стаматовића, на овај начин жели да мотивише брачне парове да имају што више деце, како би се победила бела куга у Чајетини и целој Србији. Али и да помогне свим вишечланим породицама у одгајању њиховог потомства, за које ће општина увек бити ослонац и подршка, јер су деца будућност, највећа радост и богатство.

„У овим тешким временима треба вам одати признање што сте се одлучиле да родите двоје, троје или више деце. Сутра ће ваша деца водити ову општину, ову државу. Општи-

на Чајетина, заједно са удружењем Покрет за децу „Три плус“, има идеју и визију, увек гледамо како можемо да помогнемо да што лакше прођете кроз период подизања деце, њихово школовање и сутра њихов долазак до посла“, додао је Стаматовић.

Картица ће важити за целу Србију

Носилац и идејни творац овог пројекта, председник чачанског удружења Покрет за децу „Три плус“ Владица Гавриловић, овом приликом је нагласио да ће картица ва-

жити за целу Србију и да се број објеката у којима може да се користи из дана у дан повећава. Посебно се захвалио општини Чајетина која је једна од само пет општина у Србији којима је удружење доделило признање „Поносна колевка“ за континуиран напор у подршци повећању natalитета у својим срединама.

Све мајке које испуњавају услов, а које нису биле на списку, могу попунити изјаву на писарници општине Чајетина, па ће им картице бити израђене у најкраћем року.

Д. Росић

Фото Никитић

„Олимп” има све, па и енергетски пасош

Отворен 2000. године, хотел „Олимп” је препознатљив по високом квалитету услуга, еколошким технологијама, најпространијем велнес центру, као база врхунских спортских клубова

Приликом доласка на Златибор искрену добродошлицу и отворена врата за све посетиоце ове изузетне планине пружа хотел „Олимп”. Овај туристички објекат је почео са радом 2000. године, да би после 10 година уследила доградња и дуплирање капацитета, садржаја и квадратуре.

Након 18 година постојања „Олимп” се може похвалити високим квалитетом услуге. Константно се ради на томе да боравак гостију буде што лепши и угоднији, па је тако овај хотел стекао многобројне пријатеље и верне госте који му се редовно враћају.

Како је Златибор истински

бисер природе и здраве околине, тако хотел „Олимп” улаже велике напоре да планина таква и остане, одлучујући

се за екологију и одрживи развој. Примењује најсавременије еко-технологије и стандарде, попут грејања са

топлотним пумпама вода-вода и ваздух-вода, као и готово пионирским подухватом са соларним колекторима, сада

већ давне 2002. године. Хотел „Олимп“ је први еко хотел у Србији, као и први хотел који је добио енергетски пасош.

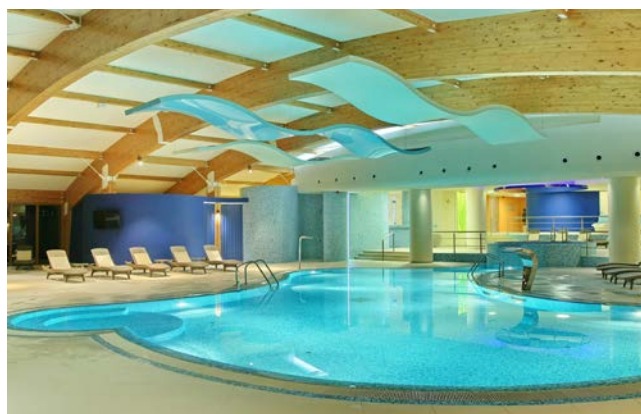
Посебан раритет не само Златибора, већ уопште, јесте што 90 одсто персонала хотела ради од првог дана. Поверење, осећај „као код своје куће“, од почетка је била филозофија за управљање овим туристичким објектом, што га чини препознатљивим и пожељним местом за боравак домаћин, али и све више страних гостију. Хотел је једнак живом организму и захтева сталне интервенције, реновирања и адаптације, оне радикалне сваких пет до десет година, што се и ради у „Олимпу“.

Базени са изворском водом

Гостима хотела на располагању је 36 соба квадратуре од 26 до 36 метара квадратних, као и седам апартмана квадратуре од 50 до 80 квадрата. Посебан комфор, односно просторност и ентеријер окупан светлошћу нешто је што је заједничко за целокупан смештајни капацитет. Без обзира на врсту смештаја, осећај тоpline и удобност краси сваку смештајну јединицу у хотелу. Ресторан са 120 места,

јела домаће и интернационалне кухиње госте не остављају равнодушним.

Велнес и спа центар „Хедона“ представља прави бисер хотела и један је од највећих у земљи, простире се на 1.400 квадрата. Уз предиван амбијент гости имају прилику да уживају на затвореном базену са ђакузијем, парним купатилом, финској сауни, биосауни, калдаријуму, тепи-

даријуму, фитнесу... Спа центар је отворен и за госте који нису смештени у самом хотелу кроз програм целодневних или вишечасовних улазница. У оквиру велнес центра налази се и фитнес сала са најсавременијим справама за све групе мишића. Искусни инструктори су на располагању за стручне савете, али и за

персонализоване програме вежбања.

Током летњих месеци расхлађење и освежење гости могу пронаћи на отвореним базенима. У склопу се налазе велики олимпијски и дечји базен са баштом и рестораном. Права посебност је што су та отворена купалишта, као и затворени базен, напуњени природном изворском магнезијумском

намена. Простор за кафе паузе по потреби се може претворити у функционалну салу од 30 места. Прави мали рај за малишане представља дечја играоница опремљена са лавиринтом на три етаже. За разоноду и опуштање гостима су на располагању и билијар сала са стоним тенисом.

ЦСКА, ПАО, репрезентације у „Олимпу“

Један од најпознатијих обељжја хотела „Олимп“ свакако су и врхунски спортисти, тимови и репрезентације који редовно одседају у хотелу и обављају припреме за светска такмичења. Запослени у „Олимпу“ поносни су на чињеницу да су као домаћини припрема учествовали једним малим делом на њиховом путу до великих успеха.

Неки од клубова који су били гости хотела су: Кошаркашки клуб Панатинаикос Атина, КК ЦСКА Москва, КК Динамо Москва, женска кошаркашка репрезентација Србије, мушка кошаркашка репрезентација Југославије, мушка кошаркашка репрезентација Црне Горе, женска кошаркашка репрезентација Црне Горе, ватерполо репрезентација Србије, ФК Црвена Звезда, КК Партизан, КК Олденбург (Немачка), као и све кошаркашке и фудбалске млађе селекције. Хотел „Олимп“ је дуго година био и база ФСС за добијање лиценци за фудбалске тренере.

Довољно референци и великих имена да се о златиборском „Олимпу“ говори са уважавањем и посебним интересовањем. **Драгана Росић**

Школе у Чајетини и Шљивовици

Обнова школа у Чајетини, Шљивовици, Сирогојну и Љубишу

Заједно са Канцеларијом за јавна улагања општина Чајетина улаже у реконструкцију школских зграда у општинском центру и селима нашег краја

Са циљем да деца у сеоским школама имају подједнаке услове за рад као и ђаци у градским срединама, општина Чајетина је организовала стручни тим који се бави праћењем конкурса и припремом документације за различите пројекте везане за реконструкцију школских објеката на подручју ове локалне самоуправе. Тако је Канцеларија за јавна улагања Владе Србије ове године одобрила три пројекта реконструкције школских објеката код нас и то: ОШ „Димитрије Туцовић“ Чајетина, ОШ „Миливоје Боровић“ Мачкат (издвојено одељење у Шљивовици) и ОШ „Саво Јовановић Сирогојно“ у Сирогојну.

При крају обнова школе у Шљивовици

Радови на реконструкцији објекта Основне школе „Миливоје Боровић“ у Шљивовици у пуном су јеку. Пројекат вредан око 26.390.000 динара финансира Канцеларија за јавна улагања Владе Србије, а општина Чајетина је партнер на пројекту.

„Општина Чајетина је одредила расписивање тендера, ради надзор и сву пратећу до-

Мирослав Ђокић

кументацију уз прибављање потребних дозвола за реконструкцију, а Канцеларија је финансијер. Комплетно ће се урадити све учионице, подови, врата, кречење. Затим, реконструкција грејања, скидање радијатора, испирање, фарбање. Ради се под физкултурне сале, као и мењање крова, тако да ћемо добити једну модерну и добру физкултурну салу која ће користити деци. Ради се нова котларница на пелет, нова кухиња са трпезаријом. Поред тога урадиће се изолација и фасада тако да ће школа добити једно потпуно ново лице“, каже Мирослав Ђокић, просветни инспектор Општинске управе Чајетина.

Радови су поверени Пре-

дузећу за инжењеринг, трговину и грађевинарство „ИТГ“ из Смедерева, па уколико све буде ишло по плану завршиће се крајем маја. С обзиром да није било могућности да се одложе за крај наставне године, спровођење наставе се усклађује са динамиком радова, а учитељи и наставници се труде да се часови одвијају несметано и да ђаци добијају потребна знања.

„Ученици су у приземљу школе, распоређени у учионице којима тренутно располажемо. Наставници су били креативни па су школско двориште претворили у учионицу на отвореном, тако да када год процене да је то за децу пријатније наставу из-

воде у дворишту. Можда услови у којима тренутно радимо нису задовољавајући, али када имамо пред собом неки крајњи циљ онда нам је свима доста лакше. Крајњи циљ је реконструисан школски објекат који ће моћи да користе и нове генерације ученика, у који дужи период неће бити потребна никаква додатна улагања“, истиче директорка школе Ана Ристановић, додајући да ће уз одличне просторне услове и квалитетну наставу деца у Шљивовици имати савремене услове за школовање, а оно што би радовало је да се сваке године број ученика у овој установи повећава. У Шљивовици тренутно има око 50 ученика, док у вртићу „Невен“, који припада ПУ „Радост“ Чајетина, има 25 малишана.

За адаптацију чајетинске школе 50 милиона

У адаптацију матичне школе „Димитрије Туцовић“ у Чајетини, за коју је пројекат већ припремљен, биће уложено око 50 милиона динара. Тендер ће бити расписан ускоро па је извесно да ће радови на овом објекту, који је прилично стар и захтева потпуну реконструкцију, крену-

Школа у Сирогојну обележила 143 године рада

Основна школа „Саво Јовановић Сирогојно“ у Сирогојну свечано је 27. априла обележила 143 године постојања и рада. То је била прилика за подсећање на дугу и богату историју ове установе, као и да се истакнутим појединцима из локалне заједнице уруче захвалнице за успешну сарадњу и допринос у раду школе. Такође, уручене су похвалнице оним ученицима и наставницима који су били најуспешнији на овогодишњим такмичењим и дипломе за најбоље ликовне и литерарне радове на конкурсима поводом Дана школе на тему „Времпловом до моје школе у будућности“.

Д. Р.

ти по завршетку наставне године.

„Пројектом је предвиђено да се ради санација крова, да се уради изолација и замени столарија. Предвиђени су унутрашњи радови: санација подова, глетовање зидова, кречење, замена инсталација, развођење хидрантске мрежа, све по најновијим важећим прописима“, истиче директорка школе Милка Васиљевић.

У плану је санација школске кухиње, монтажног објекта који је такође у лошем стању. Средства за остварење овог пројекта који је у фази израде, а чија реализација се планира за наредну годину, издвојиће општина Чајетина. – Санација кухиње је предвиђена за следећу школску годину. У приземљу овог објекта биће уређен простор за Дневни боравак за децу са

Ана Ристановић

сметњама у развоју „Зрачак“, док ће на спрату бити урађена савремена кухиња која ће испуњавати прописе Хасап система – додаје директорка.

Обнова школа у Сирогојну и Љубишу

Основна школа „Димитрије Туцовић“ има два издвојена одељења: у Јабланици и

на Златибору. Ови школски објекти су у солидном стању. Горући проблем, по речима директорке школе, представља физкултурна сала на Златибору у коју је много уложено а још увек није пуштена у функцију. Нада се да ће овај објекат ускоро у потпуности бити завршен.

Инвестиције које су пла-

ниране у ОШ „Саво Јовановић Сирогојно“ у Сирогојну обухватају комплетну реконструкцију школе у Љубишу (која припада овој матичној школи), реконструкцију школског објекта у Сирогојну и изградњу физкултурне сале. Израду пројеката одрадила је општина Чајетина, док ће радове финансирати Канцеларија за јавна улагања Владе Србије.

„У матичној школи у Сирогојну планирано је да се ураде подови, спуштени плафони, замени столарија, поставе гелендери и реконструише кров, док ће објекат у Љубишу бити у потпуности реконструисан. Школски објекти у Жељинама и Љубишу налазе се у добром стању“, каже Снежана Мићовић, директорка школе.

Драгана Росић

Златиборски гени инспектора Блаже

„Мој покојни деда Растко Јоксимовић био је из Љубиша, као и наш легендарни песник Ршумовић. Сви су носати и високог чела, те сам и ја наследио њихове гене што ћете видети и уживо на првомајском концерту”, рекао нам је Игор Блажевић Блажа

Сви знају да Игор Блажевић, у народу познатији као Прљави инспектор Блажа који са својим „Кљуновима” наступа на Краљевом тргу 1. маја, воли да се шали и добро забавља. Али се, верујте нам на реч, није шалио кад је за „Златиборске вести” ово изајвио:

– Златибор је део мог бића, пошто је мој деда са Златибора, а и мајка. А сви знамо да једна је мајка. Мој деда Растко је имао и долину која се звала по њему, па сам се у Београду увек хвалио тиме. Онда ми је пре пар година један Златиборац рекао да свако у том крају има неку долину која се зове по неком из фамилије. А можда се шалио, јер је видео како сам ујагрио очима док сам причао о дединој долини.

У биографији бенда „Прљави инспектор Блажа и Кљунови” на њиховом сајту подсећа се да су „у јесен 1993. године на спонтаном окупљању у клубу СКЦ свирали Ариго Саки, Воја бубањ, Деки из Новог Сада бас, а Блажа је певао, свирао, ломио акустичну гитару и пуштао филмове са порнографском тематиком”. Касније је поменута четворка размишљала како „да материјализује новонасталу ситуацију”, а решење се наметнуло када је Блажа на пробу довео човека са дугом косом у црној кожној јакни и рекао: „Ово је газда Милутин!” (Милутин Петровић с којим је Блажа раније у дуету наступао). Газда Милутин је предложио име групе и тако 1994. „Прљави инспектор Блажа и Кљунови” почиње са званичним радом.

И онда су се рећале нумере и наступи. Бенд је до сада издао три студијска албума, три албума са живих наступа и неколико сингло-

Игор Блажевић Блажа

ва. Сви, на пример, знају хит „Сунце туђег неба” (Србија, сузу сам пустио...) где се Блажа као гастарбајтер враћа у завичај, „вози мечку кроз планине, мези лука, леба и сланине”. Као да је у каквом златиборском селу. Иначе, на сајту бенда о Прљавом инспектору Блажи, много непознатијем као Игор Блажевић, пише да је рођен у Београду и „основано се сумња да тренутно има између 30 и 50 година”. После основне и гимназије, Вишу економску школу завршио је „експресно” за шест година. Прва група коју је основао са другарима из школе и краја звала се „Фискултурно лане”.

Толико о Блажи музичару, а још мало о њему и Златибору. После дедино долине због које је онако ујагрио очима, ближе објашњава ту своју везу са овом планином:

– Мајка је родом из Рашке, али са

поносом увек прича о златиборском пореклу њеног оца. Мој покојни деда Растко Јоксимовић био је из Љубиша, као и наш легендарни песник Ршумовић. Сви су носати и високог чела, те сам и ја наследио њихове гене што ћете видети и уживо на првомајском концерту.

Свирао је, то не заборавља, и на златиборском „Хилз ап” фестивалу: – Било је право уживање наступити на „Хилз ап” фестивалу, јер је све било сјајно, од људи који су дошли на свирку до технике и амбијента. То вече је свирала и „Ју група”, па сам могао и од највећих да учим како се прави одличан штимунг и атмосфера. Иначе, Жика ми је за цабе дао први час вожње мотора по Златибору.

Шта је за Блажу најлепше на „златној” планини, питамо га: – Златибор стално

напредује и већ је годинама једна од омиљених дестинација за све људе из Србије. Оно што многи туристи знају је да понекад треба скренути само пар километара и наићи на нетакнуте красоте од пашњака и брежуљка које уз поветарац причају приче из неких прошлих времена. Ипак, оно што је најлепше на Златибору су дивни људи. И њихов сјајан смисао за хумор.

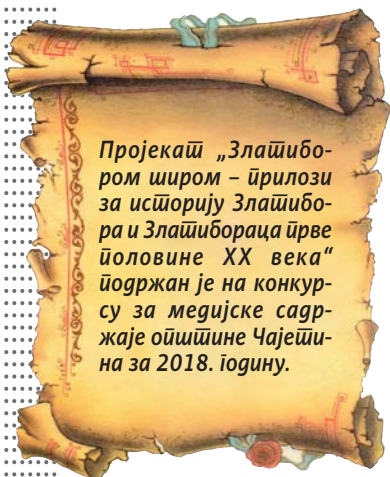
За крај, шта нас на Краљевом тргу чека за 1. мај: – Позивам све људе да дођу на свирку „Блаже и Кљунова” за 1. мај. Обећавам максимум у сваком погледу и стварно ћемо се потрудити да направимо незаборавно вече као Чола прошле године. А можда дође и Памела да проба најбољу јагњетину на свету – каже у свом стилу Игор Блажевић Блажа за „Златиборске вести”.

М. Јеремић

Сточарство на Златибору пре 80 година

У фебруару 1932. године, по наређењу Краљевске банке управе Дринске бановине, Радиша Шеловић, срески пољопривредни референт, сачинио је детаљан извештај о стању сточарства у срезу златиборском. Уз извештај сачињен је и преглед бројног стања стоке 1931. године према коме у срезу златиборском има 9.173 грла говеди, 33.394 овце, 3.906 коза, 1.878 свиња, 1.925 коња, 19.900 комада пернате живине и 2.209 кошница.

Шеловић констатује да је од свих пољопривредних грана сточарство највише распрострањено, а људи-сточари су доста конзервативни, држећи се оне народне „Овако је мој отац радио па је било добро, па ћу и ја“. По традицији, сточари се примитивно. Сточарење је планинско-суватско. Стока се пушта на простране пашњаке и често пута овде држи док не почне да пада први снег.

За гајење стоке у Златиборском срезу на ливаде отпада 10,4 хектара, а на пашњаке 51,4 хектара. Са ових површина добија се 45.396 м.ц. сена чији квалитет је средњи.

Пољопривредни референт констатује да су пашњаци квалитетно слаби. „Траве су већином од слабије хранливе вредности које су себи садрже тешко сварљиве хране материје! Појединих лета траве су исувише слабе јер је земљиште исувише пропуштљиво, те се влага брзо губи и настаје кржљавост и сушење трава

Због слабе паше и недостака прехране у хладнијем делу године, сточари са Златибора су се зими суочавали са великим губитком сточног фонда. Како је то изгледало илуструје допис из Гостиља, од 29. марта 1932. године

те стока у овој оскудева. У срезу нема пашњачких задруга нити колективних пашњака. Стока се на овим пашњацима држи лети где су бачије (колибе) код којих се стока музе и млеко прерађује у кајмак и сир. Масло се уопште не производи.“

Стока је кржљава, ситна и грубог изгледа јер је под великим утицајем природних сила на које човек не може да утиче. „Склоност земљорадника за квалитетно бољом стоком је врло мала. Овде је тежња сваког домаћина да квантитативно стока му буде на имању засадуљена а о квалитету мало се води рачуна.“ Шеловић подсећа да се на поправци сточарства радило пре Првог светског рата, увођењем чистокрвних бикова сименталске расе, пастува полуенглеска расе и арапских пастува. После Првог светског рата, предност су добили бикови монтафонске расе и пастуви полуарапске и арапске расе. Приплодни бикови уступани су сточарским задругама, а у среском расаднику негују се и пазе један или два бика.

Код оваца одомаћен је златиборски сој, а мали број домаћинстава склон је да увођењем овнова пештерске расе поправи

својства домаће овце. Сточари који гаје овце, поред производње млека и продаје јагањаца, велику корист остварују од продаје вуне. Годишње се у срезу прикупи 25.000 кг. вуне, добар део прода се на ужичкој пијаци за извоз, а један део задржи за домаћу употребу. Процена је да се извезе 17.000 кг. вуне у вредности од 340.000 динара.

Сточари нису били у могућности да обезбеде одговарајући смештај за стоку. „Сточне стаје су врхо хржаве. Чести су примери да је стока у просторијама у којима уопште нема ни једног

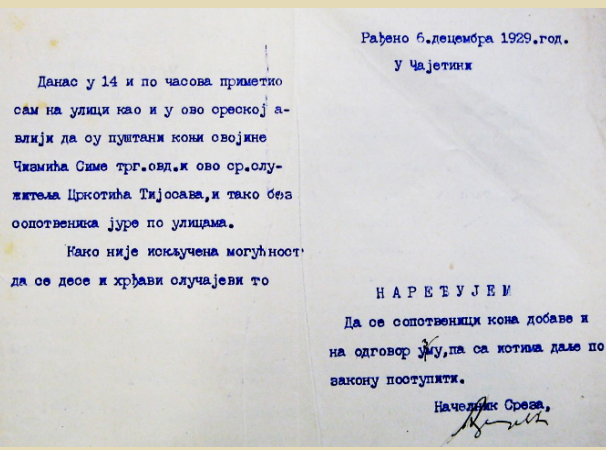
прозора. Само 2% пољопривредника има зидане стаје, остале су од дрвета. У овим стајама дрвеним лети је велика врућина а зими велика хладноћа. Простирка за преноћиште стоке се уопште не употребљава. Бољи домаћини о овоме мало и воде рачуна, и то је искључиво употребљавају за простирке под волове и коње, а за осталу стоку простирка се уопште нигде не употребљава.“

Највише стоке прода се на ужичкој пијаци, од чега део иде за унутрашњост, а део железницом у извоз. Стока се коље и за домаће потребе, а у срез нема ни једна кланица.

„Из овога се види да још много треба како делом тако и живом речју радити на ширењу пропаганде за бољим начином сточарења, а поготову овде где има пространство слободних површина земље, да се стока гаји у већем броју“ – закључује Радиша Шеловић предлажући да се општине снабдеју потребним бројем „расплодњака“ који би били уступљени најбољим сточарима-домаћинима. „Све док се срез не снабде добрим и довољним бројем мушких расплодњака и развије тежња код сточара да гаје стоку квалитативно добру, дотле остаће се на нивоу садашњице у погледу унапређења сточарства. Па кад се ово спроведе може се са сигурношћу очекивати добар резултат.“

З. Ж.

Чајетински коњи врани...

Васкршњи обичаји спроведени у духу вековне традиције

Бојење јаја на огњишту у Музеју „Старо село”

Највећи хришћански празник Васкрс свечано је дочекан у свим чајетинским црквама и породичним домовима. На Велики петак, како налажу обичаји, шарала су се васкршња јаја, а Музеј на отвореном „Старо село”, у Сирогојну традиционално је организовао радионицу бојења васкршњих јаја на огњишту у земљаном лонцу, на начин како су то некада радиле наше мајке и баке. Запослени у музеју присутне су подсетили како се јаја шарају уз помоћ биљака и природних боја, зашто се фарбају јаја и

са великим нестрпљењем ишчекује недеља када једни другима говоримо „Христос васкрсе..”

„Увече се стави луковина да се покисели. Ујутру кува неколико минута, па се у њој кувају јаја. Ко жели да буду шарена може да веже травке и ставља их у најлон чарапе. Ми најчешће фарбамо у луковини зато што је најлепша боја, али могу да се боје и другим биљкама, у коприви буду жута. Сваке године на Велики четвртак и Велики петак долазимо и фарбамо јаја, а онда их служимо гостима на Васкрс..”, каже Бор-

Изношење плаштанице у храму Светог архангела Гаврила

У цркви Светог архангела Гаврила у Чајетини на Велики петак је одржана вечерња служба са изношењем плаштанице. Вечерња служба служила се у знак сећања на скидање тела Господњег са

крста када су Христови ученици измолити Понтија Пилата за дозволу да скину тело свога учитеља са крста и сахране га. Након богослужења окупљеним верницима обратио се старешина цркве

јереј Петар Лазић, говорећи о догађајима везаним за Христово распеће и позвао све да се окрену вери. Након службе плаштаницу је целивало мноштво верног народа. **Д. Р.**

ка Ђалдовић из Музеја „Старо село„

У шарању васкршњих јаја опробали су се новосадски малишани, који су били у посети Сирогојну, показавши велико интересовање за традиционалне методе бојења. Предложили су савремене технике, али и доказали колико је ва-

жна вера, љубав и стрпљење поводом дочека овог великог хришћанског празника.

„Највише волим Васкрс због тога што моји другари и ја идемо од куће до куће, дају нам јаја и слаткише. Уживамо у том дану, а на крају дана се куцамо јајима„, каже Милица Ковач. Њен друг Алексан-

дар Ласти слави католички и православни Васкрс. „Мој тата је протестант из Северне Ирске. Ова два Васкрса се разликују по томе што се на католички Васкрс не куцамо јајима„, каже Александар. А Софија Јовић предлаже да се пре бојења јаја потопе у воду и сирће како би побелела и

била лепша за шарање, мада воли да их боји и на традиционалан начин, у луковини и спанаћу.

Тако је Музеј „Старо село„, као и сваке године, спремно дочекао све који су одлучили да у време празника посете овај атрактивни туристички локалитет. **Драгана Росић**

„Туцијада“ организована пред црквом у Кривој Реци

Највећи хришћански празник Васкрс свечано је дочекан и у селу Крива Река. Другог дана Васкрса је након литургије испред цркве Огњене Марије организована „Туцијада“, такмичење у куцању васкршњим јајима, коју је покренуо Туристички савез Крива Река уз подршку људи добре воље. Циљ овог догађаја, по речима организатора, јесте очување вере, традиције и обичаја. За ово такмичење највише су се интересовали најмлађи, а награда за најтврђе јаје припала је Мини Ивановић. Она је на поклон добила икону Богородице.

„Покушавамо да окупимо грађане, нарочито младе, да покажемо да смо чувари традиције и вере. Велики број присутних показује да свако село у нашем крају мора да има неке активности. Ово је једна од активности која је била започета у претходном периоду, а сада се наставља. Туристички савез Крива Река је организовао сајам пољопривре-

де, акције добровољног давања крви, новогодишње посело, а сада и „Туцијаду“. У мају планирамо прву „Криворечку косидбу„, каже један од организатора Мићо Ристановић.

Идеју да се ове године организује прва „Криворечка косидба“ мештани овог села радо су прихватили. Неки од њих већ су се укључили и дали свој допринос у организацији овог догађаја. „Појединци су већ обезбедили ливаде и косце. Косидба ће кренути испред

храма Огњене Марије, а ми ћемо покушати да окупимо људе, да их анимирамо и прикажемо свету да су Крива Река и цела чајетинска општина веома богате и људима и младима„, додаје Ристановић.

Пригодне награде својим кућама понели су и остали учесници „Туцијаде“, па овај највећи хришћански празник наставили да славе у кругу својих породица.

Д. Росић

Будите племенити као Србија...

Током свих ратова у новијој српској историји, када се формирала савремена држава, нашу војску водиле су школоване, способне и искусне војсковође: четири војводе, десетине ђенерала и стотине виших официра

Пише: Милан Р. Ђенић

Данас, век од Великог рата, могу се чути и прочитати тврдње да нас западни свет одувек мрзи. Наводе се многи разлози: да смо Словени, православци, русофили... Није тачно – западни свет ће нас ценити и поштовати онолико колико смо заслужили. Били смо и пре једног столећа Словени, и још већи православци, и више волели Русе, али су се чуле неке друге приче... Да видимо шта се тада о нама причало и писало.

Током свих ратова у новијој српској историји, када се формирала савремена држава, нашу војску водиле су школоване, способне и искусне војсковође: четири војводе, десетине ђенерала и стотине виших официра. Сви су они знали да смо мали народ и да савезнике и наклоност читавог света можемо стећи једино часном и поштом борбом. Зато своју официрску част преносе на своје ратнике, захтевајући да поштују сва међународна правила о ратовању, а такво витешко понашање довело је да као народ будемо од противника поштовани, а од савезника цењени и вољени.

Прекид рата на један дан

У време најжешћих борби између Србије и Бугарске 1885. године по Европи је прикупљана хуманитарна помоћ у лековима и санитарском материјалу за наше противника. Кад су конвоји били спремни да робу превезу до Софије испречио се фронт са српском војском. Тада се догодило нешто што у историји није забележено. На молбу Међународног Црвеног крста краљ Милан Обреновић одобрава Војној команди да за један дан прекине рат, отвори линију фронта и пропусти помоћ која је из Беча упућена у Софију. Наша држава се придружује апелу Европе и отвара своје војне магацине,

Александар први Карађорђевић са официрима

па земљи са којом тада ратује испоручује лекове, ћебад, кревете и сав неопходан материјал за опремање једне болнице у Бугарској. За овај нечувени гест племенитости и милосрђа Међународни Црвени крст у Женеви додељује специјално признање Српском друштву Црвеног крста, а у холу ове организације постављена је табла са натписом: „Будите тако хумани као што је Србија била хумана 1885. године“.

Није ово усамљен случај, овако су Срби ратовали кроз све ослободилачке ратове вођене почетком 20. века. Српска Врховна команда захтева од својих ратника витешко понашање према противнику, посебно према цивилима. Пред сам почетак Првог балканског рата, октобра 1912. године, на српско-турској граници код Ристовца регент Александар Карађорђевић, као врховни командант, упозорио је војску: „Јунаци, према побеђеном непријатељу и непријатељу који се преда будите човечни и милостиви, јер он тада престаје бити непријатељ, него остаје само човек, а према човеку треба бити човечан. Куће, имања, част и образ побеђеног непријатеља и његове породице штедите и штитите као и куће, имања и част сопственог народа, јер то не захтева само човечност и наша православна вера, него тако и доликује јунацима!“

Речи опомене регента Александра потпуковник Крста Смиљанић, у то време на дужности начелника Саобраћајног одељења Врховне команде, као обавезу и завет носио је у себи поштујући све хашке конвенције и међународне споразуме о ратовању. И не само он, нико није ни помишљао на освету и одмазду, на зверства арнаутских и турских војника почињена над хришћанским становништвом на рујанском платоу, где су приликом наступања ратници наишли на побијене српске сељаке и спаљена села. Напротив. После тешких борби на ратишту остаје велики број рањеника, за српску санитарску службу сви су они имали исти третман, без обзира на којој су се страни борили. То потврђују ратни извештаји и тадашња штампа.

„Политика“ од 14. октобра пише: „Синоћним транспортом рањеника дошла су у Београд и два турска официра, који су у бици код Куманова тешко рањени. Оба официра оперисали су синоћ чешки хирурзи и операција је срећно испала. Верује се да ће обојица остати у животу, те ће бар моћи причати кад се врате својим кућама како се у једној културној земљи поступа са ратним заробљеницима“. Сутрадан је стигла нова вест: „Ноћас у 11 часова дошао је један транспорт рањеника са разних бојишта. У овом сани-

тетском возу било је 319 српских и 38 турских рањеника“.

Српске војне и цивилне власти хумано поступају и према заробљеницима без обзира на националност. Чували су их, хранили и по завршетку рата предавали њиховим властима. „Политика“ од 22. октобра пише: „Засебним возом који је стигао у Београд јутрос у 6 и по часова превезено је са старе границе из Ристовца 1.068 турских заробљеника, међу којима је и један војни чиновник, у рангу мајора. Међу заробљеним највише има Арнаута, затим аскера и 93 хришћанина. Заробљеници су на железничкој станици фронтрани по четворица и одведени у Доњи град, где ће отати до краја рата“.

Нечувена зверства непријатеља

„Политика“ од 25. октобра је писала: „Јутрос у 8 часова и 33 минута приспео је у Београд воз са турским заробљеницима, који се доводе из Скопља. Овим транспортом доведено је 76 турских официра, 46 подофицира и 778 војника регуларних трупа и аскера. На завршетку поворке било је једно одељење Арнаута, који су имали на себи одела регуларне војске“.

Сјајна победа српске војске на Церу уједно је била и прва победа Антанте у Великом рату. Изненађен и понижен поразом непријатељ у одступању према Дрини чини нечувена зверства по Мачви, Јадру, Лозници... Наше трупе током гоњења наилазе на призоре које људски разум не може да схвати. Деветнаест људи, жена и деце, повезаних конопцима, заклано и унакажено; жена одсечених дојки; заклано двоје деце, треће побегло и умрло у шуми; четрнаест девојчица испод 14 година заклане, а стомаци расечени хладним оружјем; у једној кући две жене и четворо деце убијено; у другој осам особа заклано и бачено на гомилу; у трећој два дечака обешена, а

жена распорена, фетус дечачића извађен.

И у даљем наступању пред српских трупама указивали су се стравични призори, понављале слике ужаса. Ово је било незапамћено варварство у новијој историји ратовања, дубоко је вређало достојанство и част људи у униформама војника. Оваква оргијања над цивилима могла је починити само нека дивља хорда. Ако је Церска битка пољуљала углед Двојне монархије, понашање њене војске довело је у питање и сам њен опстанак.

Читав цивилизовани свет био је згрожен. Сви су стрепели од српске одмазде, али она није узвратила ударац. Србија је крварила, али у свом болу достојанствено се уздигла и показала свету да јесте мала земља, али да јој се снага мери храброшћу и часном борбом својих ратника. Тих дана о овом догађају писао је и Анри Барби, дописник париског „Журнала“. „Ја дрхтим при помисли на сву ту злочиначку гнусобу, коју ћемо имати да констатујемо када дефинитивно буде одагната та војска која се сматра за цивилизовану. За сада су њени рањеници смештени заједно са Србима у српским болницама. Негују се као и Срби. Према њиховим заробљеницима поступа се као са људима. Србија овог пута болно пати и кипти крвљу..она јечи од ужаса, али се не свети над безобразним непријатељем“.

У ужичкој војној болници лечено је око 500-600 Аустроугара

Анри Барни је био у праву. После првих борби болнице наших пограничних градова прихватале су непријатељске рањенике и од тифуса оболеле војнике. Само у ужичкој војној болници лечено је око 500-600 Аустроугара који су имали апсолутно исти третман као и Срби. Излечени су дочекали своју војску у новембру 1915. године, док су умрли заједно са Србима уписивани у матичне књиге умрлих и по свим хришћанским обредима сахрањени у војничко гробље, делу ужичког гробља на Доварју. На основу њихових личних података сазнајемо да су пореклом са читаве територије Двојне монархије: Словаци, Чеси, Пољаци, Румуни, Немци, Аус-

тријанци, Хрвати, Мађари и Босанци, а били су припадници 58 регименти.

Сурови терор и економска пљачка били су узроци, а мобилизација коју су бугарске власти намеравале да спроведу у Топлици и Јабланици био је повод за почетак устанка против бугарског и аустројског окупатора. Побуна је почела у Куршумлији у зиму 1917. године и борбе су трајале око месец дана. Треба нагласити да је то био једини устанак у окупираним земљама током Великог рата. Од укупно шест хиљада устаника погинула је половина, али су Бугари спровели сурову одмазду над недужним народом. Жене, старци, чак и деца мучени су, а потом стрељани и вешани. Ако је веровати аустројским изворима, током овог масакра убијено је 20.000 лица. Србија је имала прилику, али освете није било.

Париз 14. Јула 1919.

После пробоја Солунског фронта ратници Дринске дивизије незадрживо су гонили непријатеља према северу. Ваљда жељни својих домова и породица нико их није могао зауставити. Француски генерал Гамбета, командант коњичке бригаде био је задивљен Србима: „На бескрајном маршу дугом 700 километара само француски коњаници, и то с муком, могли су да предњаче у брзини са српском пешадијом,„ Испред Куманова одиграо се расplet рата са Бугарском, овај град имао је срећу да види слом две царске војске, турске 1912. а сада бугарске. Некада је ово била војска, подмукла и дивља, убице дече и жена, плачкаши и разбојници који су тиме укаљали своју војничку част. Сада је то тужна слика једне разбијене ордије која на отвореном пољу скрушено полагаје своје осрамоћено оружје

пред ноге српских ратника. Ратника хуманих, које не гони глад освете, чак шта више они осећају сажаљење, јер пораз од бољег може бити частан, али ово што доживљава њихов противник, сраман је чин.

Пуковнику Смиљанићу допала је част да разоружа најбољи део бугарских трупа, 4. Тракијску дивизију, одобравајући њеном команданту генерал-лајтнанту Киселеву 100 пушака на сваку бригаду. На питање зашто ће му оружје, одговорио је: „Бојим се нереди, јер је дисциплина била јако опала, а сада када се буду као разоружана руља враћали кућама нема те силе која би могла одржати ред и дисциплину и заштитити усputно становништво“.

Овде су се растали непријатељи, победник није показао ни најмању жељу за осветом. Наши ратници гледали су ту јадну, по-

само ваша енергија и спремност на највеће жртве и само потпун презир према смрти омогућити да победите тај херојски народ...“

Са поштовањем се говорило о нашој војсци

Сви савезници, без изузетка, са поштовањем су говорили о нашој војсци, али нам је француски народ учинио много више од захвалности и признања. У тешким данима, кад су се народ и војска нашли у изгнанству, прихватили су нас као своје најрођеније. Лечили нам болеснике, видали рањенике, у своје домове примали и школовали наше ђаке и студенте. Французи су своја осећања према Србима на најлепши начин исказали на паради одржаној поводом прославе завршетка Великог рата.

Париз 14. јула 1919. године. Велики празник Француске Републике. Слави се победа у Великом рату. Све чланице Антанте присутне су са по једним ешалоном војске, учесником величанствене војне параде. Савршеним маршем ешалони пролазе кроз Тријумфалну капију, симболизују на тај начин победу. Непрегледна маса Француза и гостију из савезничких држава бурно поздравља ученике. Присутна је и Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца, али маса зна кога треба поздравити. Када се појавио регент Александар Карађорђевић на белом коњу испред ешалона српских јунака са Цера, Колубаре и Кајмакчалана снажно одјекнуше овације. Небом се проломише узвици: „Vive la Serbie, vive Alexandre, vive la Serbie, vive la France“... Маса је у делиријуму. Зна шта је ова јуначка војска у рату пропатила и колики је допринос дала победи. Затим наступа Сиам, али нико их не примећује, париским булеварима и даље одзвања ехо: „Vive la Serbie, vive la Serbie“... Сутрадан, „Мале париске новине“ обавестиле су јавност о овом догађају, између осталог писало је: „Срби су поздрављени посебним овацијама“.

На Мировној конференцији у Версају исте године председник француске владе Жорж Клемансо рекао је: „Приликом закључења ове наше конференције мира, ја морам да изразим своје велико жељење што с политичке позорнице света нестаје једно велико историјско име, а то је Србија“.

тучену и морално растројену армију која журно, немирне савести и понижена жури ка својим границама како би што пре побегла са територије својих гнусних злочина.

Војсци мале балканске краљевине непријатељи су указивали поштовање због часног и поштечног односа према противнику. Највеће је стигло од најмоћнијег, немачког цара Виљема II, који се својој војсци, пред полазак на Србију у јесен 1915. године, обратио: „Хероји, ја вас шаљем у нови рат против једне мале, али врло храбре нације. То су Срби, који су у три непосредна рата, против Турака, Бугара и Аустроугарске, дали свету доказе високих ратних врлина и највећих војничких способности и који су, на заставама оппрсканим крвљу, исписали за ове четири године само највеће и најславније победе Знајте да ће

Јабланица село катрана и собрашица

О Јабланици, лејом селу са оне сјране Торника, зна се да је најпростијаније у Србији, да има чувену цркву брвнару и крајње давнашње собрашице. Да се овде око Видовдана организује Сеоски народни ви-

шебој, а за Српску нову јодину традиционални дочек. Јабланица је близу границе, где је наша војска у Великом рату водила прве борбе против окупатора, о чему сведочи спомен-обележје на Цигли о коме

овде пишемо. А село има и познату традицију производње катрана, још понеки катранција чува од несћајања овај занатљиваца, па и то овом приликом предствљамо.

У недељу 22. априла у Спомен парку на Цигли представници општина Чајетина и Кнић посадили су саднице дрвећа као још један знак пријатељства ових општина. Подсећања ради, спомен-чесма у склопу настајућег парка откривена је на стогодишњицу једне од првих битака у Великом рату кад се августа 1914. године Лимски одред Ужичке војске храбро супротставио аустроугарској војној сили. Спомен је знак сећања на српске јунаке који су на овом месту дали своје животе.

Спомен-чесма и парк на Цигли, на тремеји општина Чајетина, Рудо, Прибој, постало је место окупљања и сећања на мајора Василија Луковића и његове младе, храбре борце, а општина Кнић им се свесрдно придружила и због поштовања према мајору који је поникао управо у том топлом окриљу Шумадије. За свакога од њих

Саднице пријатељства Чајетине и Кнића на Цигли

ово место има посебан значај, а за Јабланичане у једном смислу и понајвише, јер их је камен крајпуташ са дирљивим натписом подстакао да истражују и пронађу када и коме је посвећен.

„Овај споменик, са идејом Туристичког удружења Јабланица, није био првенствено туристички него историјски, за сећање и подсећање“, објашњава Жарко Божанић испред ТУ Јабланица. „Сада може да буде и туристички, да се овде окупљамо. Ми смо већ уста-

новили у августу окупљање овде поводом обележавања велике битке на почетку Великог рата“.

Илија Мисаиловић, историчар, овај потез три општине са тремеје оцењује да је управо то прави начин да се не заборави прошлост, јер су Срби, на жалост, често склонили да заборављају муке и неправде. Све оне жртве наших несрећних ратова заслужиле су да их се сећамо.

Иако се општине Кнић и Чајетина не ослањају физички једна на другу, то не

чини препреку неговању пријатељства започетог изградњом спомен-чесме на Цигли. У мноштву дешавања, нарочито културних, ове две општине нашле су још један вид неговања пријатељства кроз стварање Удружења за неговање традиције Кнића и Златибора. За потврду пријатељства, Книћани су донели саднице разноврсног дрвећа, међу којима је се, као посебан симбол, наша и липа..

„Код старих Словена липа је свето дрво и има своју симболику. Она се садиле и због урока, а уз то је и лековита. Шта би значило шумадијско двориште када се из њега не би ширио мирис липе?“, уз осмех прича Драган Вујовић из Удружења за неговање традиције Кнића и Чајетине.

Следеће окупљање у Спомен парку на Цигли биће већ традиционално у августу.

Мирјана Ранковић
Луковић

Катранџија Љубенко из Јабланице

Испекао је пре три деценије први катран Љубенко Радовић,
а сада прави нову катраницу, јер је интересовање
купаца велико

Јабланица је највеће село по пространству у Србији и једно од лепших у општини Чајетина. Становништво се углавном бави сточарством, а вековима су се на овим просторима људи бавили и обрадом дрвне грађе, првенствено белог и црног бора. Поред тога производили су и катран.

Готово свака трећа кућа имала је своју катраницу, катран се откупљивао у Мокрој Гори у „Котроману“. Пута није имало и катранџије су робу превозили запрегом низ реку Јабланицу, преко Пањка до Мокре Горе. Данас откупне станице нема, а сама производња је знатно мања. Углавном се продају мање количине – килограм до два, ређе се тражи већа количина.

Један од ретких мештана који се и данас бави овим послом је и Љубенко Радовић, катранџија из Јабланице.

„Мој отац и ја смо 1986. године на парцели од три хектара вадили пањеве старих борова који су богати лучем, од којег се производио катран“, прича нам Љубенко.

„Уз очеву помоћ направио сам катраницу у близини наше куће. Сложили смо луч и пекли три дана и три ноћи. То је било моје прво печење катрана. Испекли смо 600 килограма“.

Године 2006. у Јабланици се оснива Туристичко удружење, које те године организује и први Сеоски вишебој. У оквиру тога у ревијалном делу се приказује и печење катрана на традиционални начин.

„Пошто сам се већ бавио печењем катрана, председник Туристичког удружења Јабланица Вукомир Божанић ме је замолио да помогнем у прављењу катранице и производњи. Све у циљу снимања ТВ емисије где би се приказало како је на-

тез. Отворио сам фирму за производњу катрана. Тренутно сам у припреми вађења борових пањева, а у јуну месецу планирам да направим нову катраницу у близини куће“.

Што се тиче пласмана робе већ има по-

род некада живео, продајући килограм катрана за пет килограма жита“.

Љубенко је до краја 2017. године радио у КЈП „Златибор“ као физички радник. Пошто је држава понудила отпемнину радницима по години стажа, он се сам пријавио као технолошки вишак. Поред тога добио је и субвенције од општине Чајетина за отварање фирме.

„Пошто се пензија примакла, а и године су стигле, одлучио сам се на овај по-

нуде, и то на веће количине. Купци га зову из Ниша, Новог Сада, Ваљева. Од прве туре планира да произведе око 600 килограма. Ако се роба буде продавала наставиће даљу производњу.

Ово је, каже, посао од кога може да се живи. Помагаће му породица: супруга, син и ћерке. Свако ко је заинтересован за овај производ може доћи у Јабланицу, где га у засеоку Лиска чека Љубенко са својим производима.

М. Весовић

Катранска вода лек за људе и стоку

Описујући катранџијску технологију прошлог лета за медије, Љубенко Радовић рече да се за израду катрана користе пањеве који у земљи након сече стабла одстоје по 20 и више година. „Катран се пече у катраницама, правимо их тако што се у земљи ископа темељ и на њега зидају облице у ћертове као што су се зидале старе зграднице. Потом облице облепљујемо иловачом која се претходно добро изгазила ногама. Затим се спреми луч од зрелих пањева, он се исцеди и сложи у катраницу. Луч се прекрије отпадом од пањева и запали. Кад достигне потреб-

Фотом: Глас заједнице Србије

ну температуру из катранице почиње да цури катранска вода, која се користи као лек и за људе(за дигестивни тракт, ране и кожне болести), али и за стоку, потом креће да излази и катран. Он се продаје на мало, у теглама, и на вели-

ко у бурадима“, објасни катранџија Радовић. Од катрана (продајна цена 10 евра за килограм) увек је могло да се добро заради. „Мој отац је одшколовао и одгајио нас осморо деце прављењем и продајом катрана. Нажалост, овим

послом ретко ко се још бави. Од једне катранице може да се заради око 5.000 евра, али млади то не желе да раде, радије ће отићи на Златибор да перу чаше за 20.000 динара месечно“, рече Љубенко.

Најбоље рецитују Вања, Наташа, Лана и Тања

У среду 11. априла у Дому културе одржано је Општинско такмичење рецитатора. Укупно 36 ученика основних школа са територије општине Чајетина трудило се да се лепим и изражајним рецитовањем издвоји и представи на најбољи начин жирију. О победницима такмичења жири у саставу: Драгољуб Новаковић и Мирјана Црнчевић, професори књижевности, и Мирјана Ранковић Луковић, писац, једногласно је донео одлуку, па су најбоље међу најбољима биле ученице Вања Вуловић, Наташа Видић, Лана Нешић и Тања Марковић.

О наступима учесника председник жирија Драгољуб Новаковић је рекао: „Ове године чини ми се да су и ученици и њихови наставници посветили више пажње овом такмичењу него обично, тако да смо баш уживали слушајући ученике нижих и виших разреда. Наставници су омогућили ученицима прво да нађу добре песме, одређене дужине и примерене њиховом узрасту.“

Нажалост, ове године се у изражајном рецитовању нису такмичили ученици средње Угоститељско-туристичке школе из Чајетине.

М. Р. Л.

За децу у Дино парку забава и прегледи кичме и стопала

У Дино парку на Златибору су у недељу 22. априла организовани бесплатни прегледи кичме и стопала за сву децу која су посетили ову занимљиву локацију. Такође су, у оквиру обележавања Дана планете Земље, модератори Дино парка за децу припремили низ активности посвећених овој теми.

Поред забавно-едукативно-рекреативних садржаја, Дино парк је овога дана био и место где су родитељи могли да потраже и добију савет шта би требало да учине како би њихова деца правилно расла и развијала се. Др Александра Костић, струковни терапеут поликлинике из Чачка, вршила је са својим тимом бесплатан преглед кичме и стопала деце која су посетили парк.

„Након одређених систематских прегледа које смо радили и нашег волонтерског рада 70 одсто деце има проблема са стопалима и кичмом, тако да у целу причу укључујемо комплетан тим лекара: физијатре, физиотерапеуте и тренере у школицама спорта. Дете код кога се установи проблем даље усмеравамо на физикалну медицину или рехабилитацију или у школу спорта, где ће отклонити тај проблем и реши-

ти га на време“, каже др Александра Костић.

Проблем деформитета кичменог стуба деце је из године у годину у порасту. За то су „кривци“ прилично тешке школске торбе, дуготрајно седење за компјутерима, неправилно држање тела...Због тога и јесу важни превентивни лекарски прегледи путем којих се проблем на време може открити и самим тим успешно лечити.

„У оквиру забавног програма ово организујемо да бисмо приближили начин дијагностике и лечења једног проблема који је, на жалост, у порасту. Али није толико страшно и може се решити тако што ћемо родитеље и децу придобити за то да оријентационо погледамо да ли постоји проблем или не. Ако постоји, упутићемо даље, а ако не онда показати како стимулирати да се деца правил-

но психомоторно развијају, без деформитета. Да у оквиру читаве планете и даље буду наше највеће благо, али без проблема“, објашњава др Невенка Јовичић, субспецијалиста дечје физикалне медицине и рехабилитације.

„Ја сам овде у склопу овог тима који се бави правилним усмеравањем деце, здравим одрастањем, а један од тих корака јесте и физичко вежбање“, надовезује се на причу још један члан тима Ненад Вучићевић, тренер школе спорта „Спортић“. Он је направио у Дино парку један полигон спретности, или моторички полигон у зависности од узраста деце, са занимљивим програмом у којем су деца радо учествовала вежбајући.

Деца је сам преглед био занимљив, али и сви остали програми који су осмишљени за овај посебан дан. Славица Марић, пи-ар службе Дино парка, разговарала је са њима о планети Земљи, писали су пароле, садили цвеће, а на крају су модератори овог атрактивног парка у улози веселих поштар посетиоцима делили цедуљице са порукама како сачувати животну средину.

Мирјана Ранковић
Луковић

Позив читаоцима

Позивамо све који имају занимљиве анегдоте, пошалице, кратке смешне приче из наше свакодневице, шале, вицеве и друге облике ерског хумора да их за рубрику „Ерска народна ризница“ нашег листа пошаљу на мејл адресу библиотеке „Љубиша Р. Ђенић“ из Чајетине ljbisardjenic@mts.rs и потпишу именом и презименом.

Најбоље прилоге објавићемо у „Златиборским вестима“, а необјављени биће читани у програму манифестације „Летњи улични ерски кабаре“.

Није достујан

Саша кад ради нешто у дворишту или пере ауто увек му треба асистент, к'о хирургу. Ијор, његов син, седе за комјутером и цира ирице.

-Ијоре!!!

Ијор невољно уступаје, ирица наредбе и извршава их. Таман се враћа за комјутер, чујеш Сашу:

-Ијоре!!!

И иако више пуца. Сцена се понавља. Таман Ијор сегде чујеш:

-Ијоре!!!

Ништа, Ијор се не помера.

-Ијоре!!!

А Ијор ће:

-Позвани корисник ирица није достујан.

Мењање брзина

Милосав Стаматовић, директор задруге, био висирен човек, природно љакан. Али имао је само четри разреда основне школе. И крене он

на пути са шофером, ишито је био директор, а овај га вози. Иде ауто, шофер вози и шалта, а Милосав га ишита: -Шта то радиш?

- Па мењам брзине, директоре.

- Што то ниси код куће заменио, ишита их мјењаш ус пути.

Зекан се разбашкарио

Кад је Милош иосио књаз кучио јоре неке Смиљанске закосе, суваћи како их зову, и имао силне овце, ја целей волова, ерелу коња...Понекад дође из Крајевца ше то види, ја рече слујама које му то чуваше:

- Ово да чуваше к'о своје, а ја ћу вас добро наградити. Посебно да ми водити рачуна о Зекану.

То био иасиув Зекан, његов омиљени.

- Ко ми дође у Крајевца и каже да је Зекан црк'о, иде му глава.

Једно јушро, Зекан ойружио љајке. Нико не сме да иде. Један се јави, каже:

- Добро ми љашиће, ја ћу!

И он оде. Дође шато, а Милош га ишита:

- Како ми овце?

- Иици, кнеже овце! Боја ми се иојојиле, ја кад иду 'вако само се ћискају.

- А волови ?

- Их, волови! И они се иојојили. Кад почну да ричу и бучу јече ти и Муршеница и Торник.

- А коњи?

- Боја ми, само се цилијају!

- А Зекан?

- Зекан посебно. Зекан ти се разбашкарио.

- Како?

- Башка шрбух, башка лава, башка ноје, башка реј.

Кад он скочи:

- Јел црк'о?

- Јесте, кнеже, ал' то си ти рек'о!

Златиборске зврки

- Чиме се Златиборци иреју, а иочиње на слово З?

- ЗДРВИМА!

- Чеја се Златиборац највише љлаши, а иочиње са Д?

- ДУМРЕ!

Скулптуре у Дому културе

У Дому културе у Чајетини, у организацији Спортског центра Чајетина, 16. априла је отворена заједничка изложба два ужичка скулптора: Видана Николића и Драгана Димића. Николић је до сада био више знан читалачкој публици по својим приповеткама и историјским романима, а последњих година као скулптор аматер, са успехом излаже своје радове од дрвета и камена. Драгана Димића, сликара и скулптора, чајетинска публика зна и као једног од учесника ликовне колоније Владимира Митровића у Трнави.

Скулптуре које је публика имала прилику да види у Дому кул-

туре вајане су од истих материјала, али на различите начине и са различитим почетним идејама. Професор др Видан Николић

каже да су његове скулптуре настале од мањих комада дрвета, обично нађених на обалама река и да су својом структуром би-

ле изазов јер су у себи већ носиле одређени облик који је подстицао да се из дрвета, а понекад и камена, оваплоти.

Поигравање и маштање са сликарским платнима у стажу дугом преко 40 година Драган Димић је заменио другим материјалима, али је знатичеља остала иста.

„Са неким асоцијацијама се поигравам и правим нешто што би мени задовољило неку моју таштину. То не мора да буде нека симболика општег значења, али мени да нешто значи и причињава задовољство“, каже Драган Димић. Ова изложба у Дому културе биће отворена до 14. маја.

М. Р. А.

Аплаузи за Мирелу и Јанка у представи „Тетка“

Према мотивима текста „Род“ у адаптацији и режији Биљане Здравковић, у Дому културе у Чајетини је 25. априла премијерно изведена представ „Тетка“ у којој главне улоге тумаче Мирела Марјановић и Јанко Радишић. Публика је глумце поздравила дуготрајним аплаузима.

Мирелу Марјановић смо гледали у разним улогама као глумицу драмског студија који ради при Дому културе, освајала је својом природношћу на сцени, пријемчивом глумом. Исто се десило на премијери дуо-драме „Тетка“. На тексту је рађено од децембра, а како кажу и глумци и редитељка, отпочетка су знали да је то нешто што ће бити занимљиво и публици.

„Текст је одличан! Од првог читања нам се свидео. Јанко је добар глумац, а ја сам га замолила да учествује у овоме. Он је, иначе, завршио академију, ја нисам, али се надам да смо се уклопили и да вам се представа свидела“, рекла је Мирела.

Ни Радишић није имао сумњу да ће одбир текста отворити пут овој дуо-драми да се види и ван Чајетине. „Мирели сам рекао“, каже Јанко, „само да се први пут насмеју и наши су. То се десило на самом почетку, тако да није било проблема. Осетили смо како публика дише и то нас је водило до краја. Били смо врло задовољни и енергични, пратили како нас публика прати, и играли смо за њих.“

Текст „Род“ Петра Петровића Печије је настао тридесетих година и говори о касновечерњој посети младог удовца једној удовици

који се у њену кућу склонио од невремена. Бојазан о томе шта ће село рећи с почетка приче не даје мира жени све док је не умири пренето сазнање да су њих двоје род. До пред крај приче удовица већ претреса родбинске односе желећи да није све баш тако како изгледа, а када се публика буде најслађе смејала, целокупној ситуацији пресудиће ни више ни мање него – Свети Илија.

Уметнички руководилац овог драмског студија Биљана Здравковић каже: „Уживала сам! У једном тренутку нисам ни знала кад треба да пустим специјалне ефекте јер сам се загледала у Мирелу и Јанка. Они су то играли за себе и сад је то све њихово. Били су дивни, што се види по публици, ја сам срећна“.

Одличним оценама придружио се и Горан Шмакић, глумац Народног позоришта Ужиче који у овом студију ради с млађим групама. Представа „Тетка“ ће вероватно видети и ужичка публика, контакти су остварени и са Бајином Баштом, Пријепољем, а планирано је да буде играна и у Београду и Новом Саду.

М. Р. А.

Премијера романа „Отуђена“ Славице Марић

У чајетинској библиотеци премијерно је представљен нови роман Славице Марић „Отуђена“. Након свог првенца „Своја или ничија“ ауторка се позабавила новом причом у којој је, како сама каже, била инспирисана животним искуством праве јунакиње свог романа.

Недуго након првог романа „Своја или ничија“, новинарка Славица Марић показује да је писање примарни део ње саме и да инспирације има на претек. У размаку од непуне две године изнедрила је други роман под називом „Отуђена“ који је заснован на истинитој причи. Њена јунакиња Лора, жена у шездесетим годинама, једна је од оних које живот није мазио ни размазио, али која уструјава у вери да је живот вредан живљења.

„Она говори о драгоцености породичног албума, колико смо, заправо, сви срећни док је тај породични албум на окупу. Лора се сећа свог детињства које је живела онако како можда не би пожелела никоме, али га је проживела. Након тога у животу не наилази баш на пуно цвећа, али нам шаље дивну поруку: како од подераних ципела и блатњавих стопала доћи до светских аплауза и метропола“, објашњава Славица Марић, којој је дугогодишње новинарско искуство помогло, како каже, у бољем разумевању животних ситуација, јер не пише према фикцији, већ према стварним животним причама које, пишући, и сама дубоко проживљава.

Након ове прве промоције роман „Отуђена“ биће представљен и публици у Врњачкој Бањи, Београду, Крагујевцу, Новом Саду и Нишу, а до краја године већ ће, како се нада, читаоцима понудити још једно своје књижевно остварење.

М. Р. А.

Верговићев „Рујни Златибор” у Музеју „Старо село”

Колоритом и раскоши боја, идиличним пределима, префињеном уметничком техником на платнима слика наједном је оживео један „Рујни Златибор”. То је назив изложбе дела ужичког сликара Радомира Рада Верговића, отворене 20. априла у дворани Музеја „Старо село” у Сирогојну.

Уметник иза кога је више од пола века плодног стварања и импресиван стваралачки опус, десетине изложби и низ награда међу којима је и УЛУПУДС-ова за животно дело, представио је „Рујним Златибором” 12 дела из свог новог циклуса. Ту су слике „Јесен у Љубишу”, „Под Чиготом”, „Стари бор”, „Предео у Сирогојну”, „Лепо

Циклус од 12 слика познатог уметника, које приказују пределе Златибора, представљен у дворани музеја у Сирогојну

је у Трнави”, „Рудине”, „На Боровој глави” и друге којима се златиборски предели осликавају у пуној њиховој лепоти.

Ово је, како рече Верговић, избор из његове дугогодишње љубави према овој планини. Познати историчари уметности већ су писали да је Верговићев живописни завичај определио његову ликовну емотивност и уметнички изражај.

Поред аутора ових дела, на отварању изложбе „Рујни Златибор” говорили су Снежана Ђенић,

директорка чајетинске библиотеке, и Драган Цицварић, виши кустос Музеја „Старо село”.

Снежана Ђенић је рекла да Верговић већ дужи низ година маниром врсног мајстора обележава српску културну сцену.

– Циклус од 12 слика симболичног назива „Рујни Златибор”, обележен особенем ауторском поетиком и личним препознатљивим знаком Радомира Верговића, уводи нас у један готово митски простор који, његовим умећем откри-

вен, поприма изглед пасторалног раја. Његови предели су тихи и идилични, али страсни и раскошни са заврелим пламтећим шумима, усамљеним боровима, позлаћеним бреговима и висовима, потоцима и тајновитим путевима, без људи, чије је присуство видљиво кроз симболе – истакла је Снежана, поменула кућу као прапочетак, храм и радост вере, озбиљан уметнички напор уз праву меру провокације, па закључила:

– И управо се преко Верговићевог умећа може пренети сва лепота и радост коју рађа стваралаштво, а ту негде лежи драгуљ, непоновљив, драгоцен и видљив у свим временима. За сва времена... **З. В.**

О Рудинама и Голову у допуњеном издању

Због великог интересовања читалаца за хронику „Рудине и Голово, од Чиготе до Глизе” Сима Жиловића, аутор је одлучио да изда и допуњено издање. У чајетинској библиотеци књига је у новом руху представљена почетком априла заинтересованој читалачкој публици.

„Човек је одувек имао неодољиву жељу да сазна где су му корени”, пише Симо Жиловић. Због жеље својих потомака обратио се живим прецима, познаницима, а потом и књигама „староставним” да сазна порекло свог презимена, корена својих. Показавши се успешан у том послу, помогао је и неким другим породицама златиборског краја да нађу своја изворишта.

Прва књига је била о основној школи у Голову, затим долази „Жиловићи од Златибора”, „Коло девет сестара”, „Голово” – коауторски рад, „Чоловићи од Златибора”, а потом проширено издање хронике села Рудине и Голово која је и представљена у библиотеци.

Рад на овој књизи трајао је око шест година, али то није био интензиван рад, каже Жиловић. Пуно је времена провео у потрази за подацима у матичној служби општине Чајетина, али је стрпљење било кључно, као и упорност. Због сазнања која се тичу нечијих корена, труд је и те како вредео.

М. Р. Л.

Симо Жиловић

Почеле припреме за пети „Хилз ап” фестивал

Музички фестивал „Хилз ап” ове године ће обележити мали јубилеј: пет година постојања. О његовом значају у музичком свету говори довољно то што су организатори фестивала присутни на бројним конференцијама о организацији оваквих музичких дешавања, као и уврштавање у фестивалски календар. Прве активности везане за пети „Хилз ап” су већ кренуле. Организатори, омладинска удружења „Сердар” и „Е-зона” се озбиљно припремају да и ове године буду на висини задатка и задовоље љубитеље разних музичких жанрова.

„Оно што могу да обећам је загарантован провод и добри наступи. Од 1. маја ћемо објавити списак извођача. Такође бих рекла фановима да се припреме јер планирамо да поновимо најбоље наступе са претходних година, тако да они који нас верно прате већ могу да претпоставе који ће бендови бити на главном „Шума стејду”, рекла је Софија Павловић Луковић испред организатора ОУ „Сердар”.

Оно што се мења ове године а везано је за

фестивал, јесте време његовог одржавања. Наиме, како је јул фестивалски месец препун дешавања у свету музике како код нас тако и у иностранству, одлучено је да се „Хилз ап” ове године одржи 10. и 11. августа. Оно што се мења је концепт фестивала: две музичке сцене и друге бројне активности као што су: так-

мичење у планинарском оријентирингу, турнир у баскету и друго.

„Такође бих напоменула да смо ми, као организација, доста стасали и да је „Хилз ап” доста признат на листи музичких фестивала у Србији. Учествовали смо на бројним конференцијама које имају за тему организације фестивала, а и спојили смо се са РТС-ом и ове године остварили лепу сарадњу са емисијом „Бунт” тако да ће првог фестивалског дана победник Бунт рок фестивала „Вива вопс” наступити на нашем фестивалу”.

Од 1. априла почела је и продаја карата за фестивал по промотивној цени од 1.000 динара за два фестивалска дана, а улазнице се могу набавити он лајн преко „Де-де тикетса” као и у свим „Вин вин” радњама. И надаље ће бити доста промотивних активности везаних како за продају карата тако и за разноврсне конкурсе, учешћа на журкама о чему ће сви заинтересовани бити обавештавани како преко сајта „Хилз ап” тако и путем разних медија. **М.Р.А.**

Предшколци одлични рецитатори

У оквиру манифестације „Стих по стих – пријатељство” коју девету годину организује Дечји вртић из Ариља, у Предшколској установи „Радост” у Чајетини такмичило се четрнаесторо предшколаца из матичног вртића у Чајетини и издвојених одељења из: Златибора, Шљивовице, Криве Реке, Мачката, Рожанства и Сирогојна за одлазак на Републичку смотру рецитатора. Жири је ове године био импресиониран малим рецитаторима који су озбиљно схватили свој задатак.

„Ми смо се трудили да их припремимо за ово, да их ослободимо страха и објаснимо им да је важно учествовати, да не буду разочарани они који не буду прошли јер је стриктно ограничено на троје деце. Интерно смо слушали децу, одлично рецитишу”, каже Милан Туцовић, педагог из ПУ „Радост”.

Трочлани жири у којем су биле наставнице српског језика из ОШ „Дими-

трије Туцовић” Јагода Јеремић, Марија Вуловић и Љиљана Ракић из библиотеке „Љубиша Р.Ђенић”, пратио је и оцењивао мале рецитаторе који већ у предшколском узрасту уче неговање лепе речи и културу говора. Песме су биле разноврсне и у складу са дечјим узрастом, а уз помоћ родитеља и васпитача деца су се показала на висини задатка. Најбољи су били: Лена Јовановић из вртића „Маслачак” из Криве Реке, друга је била Зона Стојановић из „Пчелице” из Мачката а трећи Никола Грбић из вртића „Радост” из Чајетине.

Три мала рецитатора су се у јакој конкуренцији окушала 19. априла у Ариљу, али овога пута нису успели да се пласирају за даље. Међутим, они остају понос и дика својим васпитачима, родитељима, другарима, али и овој општини која се труди да има слуша и подржи своје најмлађе становнике. **М. Р. А.**

Конкурс за 26. фестивал „Деца међу нарцисима”

И ове године „Спортски центар Чајетина” организује дечји фестивал „Деца међу нарцисима” који ће се одржати у Чајетини од 15. до 18. маја. Овај фестивал траје већ 26 година, промовише најбоља остварења у разним областима стваралаштва и у природном амбијенту окупља и зближава децу из разних крајева наше земље.

„Ове године теме је изабрала књижевница Мирјана Стакић из Чајетине. Деца имају осам тема на које могу да пишу спрема свог узраста”, каже Горица Станић испред организатора и додаје: „Теме су следеће: Оцена је свака баш по мери ђака; Да сам господар чаролије; Љубав из школске клупе; Песме за строге маме и тате; Испричаћу вам тајну ветра; Миришу боје мога завијача; Од љубави и срце расте и Упутство за пажљиво руковање интернетом.”

Ученици своје радове у поезији или прози могу послати најкасније до понедељка,

7. маја. Радови се могу слаати на адресу: „Спортски центар Чајетина”, Краља Александра Карађорђевића бр.3, 31310 Чајетина са назнаком „За литерарни конкурс”, као и електронском поштом: domomladine8@gmail.com.

„Дане фестивала пратиће и богат културни програм. Ја морам да напоменем и одличну сарадњу са Предшкол-

ском установом „Радост” која нам помаже како у припреми тако и у самој реализацији овог фестивала, а за све ученике и ликовног и литерарног конкурса ми ћемо обезбедити вредне награде”, најављује Горица Станић користећи ову прилику да позове ученике са територије општине Чајетина да се у што већем броју одазову на конкурс и тако подрже фестивал. **М. Р. А.**

Пињо у мисији за здрав живот младих

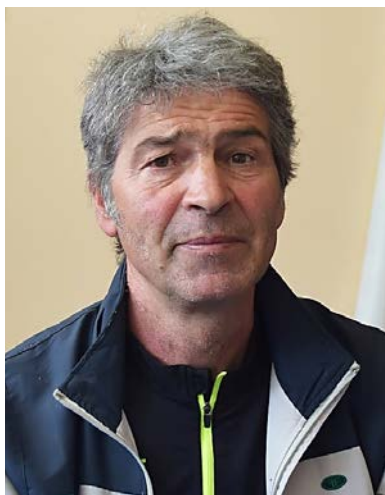

Фото: Приватна архива Миломира Шопаловића

Професор, тренер, васпитач, аниматор... И то нису сва занимања која би описала свестрану особу каква је Миломир Шопаловић Пињо, човек који је деценијама активни учесник спортског живота општине, пре свега на базичном нивоу, кроз рад у школама, али и у другим сферама.

Као ученик Техничке школе у Ужицу, уз подршку породице, определио се за то да живот посвети физичкој активности и бављењу спортом. –Спорт ме је увек занимао, тако да сам уписао ДИФ. Најпре сам радио као наставник физичког у родном Мачкату, па 1986. прешао у новоотворену халу у Чајетини, за стручног аниматора. Осим реализације активности око рекреације, организовали смо и школе фудбала, кошарке, одбојке... – каже Шопаловић, који

Свестрани Миломир Шопаловић Пињо деценијама је активни учесник спортског живота у општини Чајетина

је током професорског стажа радио са ученицима у Мачкату, Чајетини и Златибору.

Псеудоним добио од кошарке и фудбала

Надимак који носи представља комбинацију његових интересовања за два најпопуларнија спорта, фудбал и кошарку. – Тај спортски псеудоним сам добио по некадашњем кошаркашу Задра Пину Ђерђи. А то „њ“ је додато како би све звучало бразилски, фудбалски...

У фудбалском клубу кратко време провео као играч, а скоро 15

година радио углавном са млађим категоријама ФК „Златибор“, завршио и Вишу тренерску школу. Посебан успех остварио је са генерацијом играча 1972./1973., која је половином осамдесетих дошла у прилику да се бори за звање првака Србије у пионирској категорији. Ривал у финалу била је „Црвена Звезда“, са клупе предвођена Стеваном Остојићем. – У првом мечу финала смо поражени од „Звезде“ код куће са 4-0, а била нам је част да одиграмо реванш на београдској Маракани. Посетили смо тада и клупски музеј, свечану ложу. Утакмицу смо изгубили са

9-1, а Аџић нам је дао шест голова (једини за „Златибор“ постигао је Оливер Јеремић). Тај тим је понео и награду СОФК-а за најбољи колектив године у општини.

Слободно време проводи водећи школу скијања

Све до 1994. године упоредо је радио на два места: у Угостиољско-туристичкој школи и новоформираном „Културно-спортском центру“. У КСЦ-у учествовао пре свега у забавним програмима организованим на Златибору. На језеру су организовали „Игре без граница“, турнире, зимски турнир у малом фудбалу једне године окупио чак 52 екипе...

Већ 25 година води сопствену школу скијања. Радио је на програму мршављења у „Чиготи“, био и инструктор пливања. Половином деведесетих се посветио послу у школи. Све те године као тренер је предводио школске саставе у фудбалу, кошарци и одбојци, што и данас чини.

Шопаловић истиче да су му запажени резултати тимова које је тренирао сатисфакција за преданост којом је приступао свом послу током минутих година. Сматра да наставници у области физичког васпитања свој посао треба да схвате као неку врсту мисије.

– У време рачунара и масовне гојазности трудимо се да понудимо нешто што ће децу привући физичкој активности, бављењу спортом и развити код њих такмичарски дух. Код нас у школи се ни 10 одсто ученика не бави спортом. Треба да се трудимо да нам деца живе здраво...

И. Јанковић

Фудбал средњошколаца и основаца у Чајетини, сви пехари Пожеги

На Окружном такмичењу средњошколаца у фудбалу, одржаном у дворани СЦ Чајетина, двоструки тријумф остварила је Пожега. Пожешка гимназија „Свети Сава“ била је најбоља у мушкој конкуренцији, док је код девојака славила пожешка Пољопривредна школа „Љубо Мићић“. Младићи су у финалу убедљиво савладали Косјерић (3-0), док су девојке у финалној утакмици биле успешније од домаћег састава Угоститељско-туристичке школе Чајетина (3-0).

У првој утакмици четвртфинала мушког дела турнира домаћи тим савладао је Бајину Башту са 6-2. Ученици УТШ Чајетина славили су головима Ђорђа Бабића (4) и Давида Обрадовића, уз један аутогол гостију. Међутим, у полуфиналном дуелу са Техничком школом из Косјерића домаћи састав није успео да надомести гол заостатка и

поред изразито нападачке игре у завршници меча. Такође у дворани СЦ Чајетина одигран је и Окружни турнир основаца у фудбалу. Пожежани су и на њему освојили оба пехара. У конкуренцији девојака ученице ОШ „Петар Лековић“ из Пожеге у финалу су са 4-1 надиграле састав „Прве основне школе Краља Петра другог“ из Ужица.

Код мушкараца је виђен веома узбудљив турнир који је, како приказаном игром, тако и атмосфером на трибинама превазишао оквире овог такмичења. Домаћи тим ОШ

„Димитрије Туцовић“ био је на добром путу да освоји прво место, али су у финалу ипак морали да честијају екипи ОШ „Петар Лековић“ из Пожеге. У финалном мечу, уз велики број преокрета, пожешка школа је славила са 4-3, искористивши казнени ударац на минут пре краја.

За чајетинску школу су наступали Срећко Туцовић, Милисав Ђировић, Павле Томић, Ратко Шишовић, Марко Шалипуровић, Миленко Жунић и Лазар Раденовић. Тренер је био професор физичког васпитања Стеван Стојановић. **И. Ј.**

ФК Чајетина не одустаје од борбе за треће место

Сениори ФК „Чајетина“ прилично успешно су започели пролећни део такмичења у Златиборској окружној лиги. Изабраници Дарко Видића су остварили четири победе, уз по један реми и пораз, тако да постављени циљ и пласман међу три најбоље пласирана тима лиге не делује недостижно. „Чајетина“ је поражена на гостовању лидеру „Златару“ (1-3), иако је водила 1-0. Са „Језевцом“ су на гостовању ремизирали 2-2, а код куће су надиграли „Вишесаву“ (1-0), „Лазарицу“ (5-0) и „Перућац“ (1-0). Екипу „Лауша“ су савладали као гости са 4-1. **И. Ј.**

Два састава ФК „Чајетина“ у Лиги будућих шампиона

Две селекције школе фудбала ФК „Чајетина“ играће у мају на завршном такмичењу СОС Лиге будућих шампиона, које ће се одржати на Златибору. Селекција 2010. годишта тријумфовала је у финалу Мини-макси лиге са 1-0 против ОФК „Црвена Звезда Златибор“ голом Стефана Токовића, док је годину дана старији састав (2009.) у финалу поражен од „Звезде“.

Обе селекције са клупе предводи Оливер Лазаревић, који је претходног пролећа с овим саставима такође остварио запажене пласмане. Годиште 2009. и тада је играло финале Мини-макси лиге, док је гене-

рација 2010. на дебитантском такмичењу „Првомајског турнира“ освојила победнички пехар.

С обзиром да су се и селекције које су предводили Дарко Видић и Мирослав Балдовић пласирале у елиминациону фазу, клуб је по броју екипа које су прошле групу надмашио прошлогодишњи резултат у Мини-макси лиги. Такође, клупска школа фудбала однедавно је кренула с радом и у Сирогојну. Већ на првом тренингу посећеност је била више него задовољавајућа, с обзиром да је присуствовало више од 20 малишана. **И. Ј.**

Седам медаља за борце „Шогуна” у Чешкој

Такмичари Клуба борилачких вештина „Шогун” освојили су седам медаља на Европском купу у џуџици и греплингу, одржаном у Чешкој.

Анастасија Матовић (60 кг) освојила је злато у спортској џуџици, а сребро у но ги греплингу. Милице Ђоровић припало је злато у но ги греплингу, а сребро у спортској џуџици (у истој категорији). Тамара Тоскић (-50 кг) освојила је златну медаљу у спортској џуџици, а у греплингу сребро, док је Вукман Божовић (+85 кг) дошао до најсјајнијег одличја у спортској џуџици. Марко Матовић је стигао до полуфинала спортске џуџице, али је ту поражен, чему је допринела повреда од раније.

- Веома сам задовољан оствареним резултатима. Имали смо тежак пут иза нас, уз јаку конкуренцију

на самом турниру, где је у свакој категорији било по 13-15 бораца... Такмичење је организовала „Интернационална шинбудо асоцијација” - каже тренер Радиша Спасојевић, најављујући да ће се његови борци ускоро окушати и у нипон кемпоу. - Уколико на Првенству Србије остваримо потребне резултате, покушаћемо да одемо на Европско првенство у нипон кемпоу, које ће се у јуну одржати у Риму. Такође, у плану нам је да крајем лета на Златибору организујемо летњи камп на међународном нивоу, где бисмо са познатим европским именима одржавали заједничке тренинге у ММА, греплингу, џуџици и другим борилачким спортовима. То би организовала „Српска џуџици унија”, уз подршку ISA.

Спасојевић наглашава да су резултати које „Шогун” остварује далеко изнад реалних капацитета којима располаже, с обзиром да деле исте проблеме са већином клубова у Србији. - Ми смо мали клуб, не захтевамо превише издвајања, али нисмо ни превише исплативи. Без помоћи локалне самоуправе тешко бисмо могли остваривати неки континуитет на такмичењима... Такође, важно је истаћи и то да клубови из унутрашњости, међу којима је и „Шогун”, из објективних разлога остају без сениорских бораца. Просто, деца одлазе на факултете у Београд и настављају да тренирају у тамошњим клубовима. Тако да београдски клубови добијају већ формиране сениорске борце. (извор: КБВ Шогун)

Дерби првенства на „Швајцарији” 2. маја између ФК „Златибора” и водеће „Слоге”

У фудбалском првенству Српске лиге Запад после 24. одиграна кола води се трка за врх удвоје између пожежике „Слоге” и ФК „Златибор”. Неизвесно ће, како ствари стоје, бити до краја овог такмичења, јер их само два бода дели, а оба клуба редом добијају утакмице, док њихови остали ривали за прво место полако посустају. Пожежани сада имају 54 бода, „Златибор” 52, док су иза њих аранђеловачка „Шумадија” и „Смедерево 1924” са по 47 бодова.

Током априла фудбалери „Златибора” заређали су са победама (три заредом: у 22., 23., и 24. колу), стабилизовали игру и с оптимизмом очекују нове изазове. Најпре су 7. априла на свом терену победили „Млади радник” из Пожаревца са 3:1 (1:0), затим на гостовању 14. априла били бољи од „Мокре Горе” победивши 2:0, да би седам дана касније

Фото Фејсбук

на „Швајцарији” савладали „Пролетер Михајловац” са 1:0.

Преостало је још 10 кола до краја сезоне, а дерби првенства свакако је утакмица 2. маја на Златибору када овде долази водећа „Слога”, па је од значаја и подршка навијача. То је прилика да „Златибор” преузме вођство на табели и буде ли добро играо ту дуже остане, тим пре што су домаћини у још једном можда одлучујућем окршају – против трећепласиране „Шумадије” у претпоследњем колу 10. јуна. **3. В.**

**ЗЛАТИБОРСКЕ
ВЕСТИ**

Издавач

Агенција за издавачку делатност и маркетинг „Мали Ђира”

Главни и одговорни уредник

Миличић Симић

Редакција

Драгана Росић
Мирјана Ранковић Луковић
Иван Јанковић
Мирослав Јевремовић

Штампа

Графос Ужице

Тираж

1.500 примерака

Контакт

064/117-15-99
e-mail: simicmilic@mts.rs

ISSN-2406-2405

Кошаркаши с једном победом и два пораза стартовали у Суперлиги

Кошаркаши „Златибора“ играју с најбољим нашим клубовима у Суперлиги Србије, у групи с њима су „Црвена Звезда“, „Борац“, „Мега Бемакс“, „Тамиш“ и „Младост“. Најпре су изгубили од „Борца“ у Чачку, па на гостовању победили „Младост“, да би у трећем колу пред својом публиком изгубили од панчевачког „Тамиша“ са 98-83.

Већ у првој четвртини гости су наговестили да ће контролисати утакмицу читавим њеним током, а посебно се својим продорима истакао Стефан Митровић, који је у првом полувремену био незауостављив. У другој деоници „Тамиш“ је успео да дође до +20 (27-47), али је расположени Величковић успео да свој тим колико-толико врати у игру, до „прихватљивих“ -13 на полувремену.

У уводним минутима трећег периода „Златибор“ је додатно смањило заостатак, уз посебно запажене улоге Поповића и Маројевића. Иако се домаћи тим тада спустио на -6, „Тамиш“ није дозвољавао да се у потпуности врате у игру, тако да се у последњу четвртину ушло са двоци-

френом разликом у корист Панчевца. Девет узастопних поена Ивана Смиљанића почетком последње деонице и највећа предност на мечу (+21) широм су отворили врата првом тријумфу „Тамиша“ у Суперлиги. Иако је тренер „Златибора“ Вања Гуша увођењем резервисте Спасова успео да „размрда“ своје играче, они нису могли више од доласка на једноцифрен заостатак на два ми-

нута пре краја. Тројка Смиљанића у последњем минуту меча отклонила је све дилеме.

У домаћем табору предњачили су Владимир Величковић (18) и Светозар Поповић (17), док су двоцифрени били и Радомир Маројевић (14), Милан Вулић (12) и Драгослав Папић (10). „Тамиш“ су до победе носили Иван Смиљанић (28 поена, седам скокова) и Стефан Митровић

(24), уз 13 кошева Александра Илкића.

Иако овај пораз у значајној мери отежава борбу Чајетинаца за плеј оф, ситуација у групи А се прилично закомпликовала. „Борац“ се, после изненађујућег тријумфа над „Црвеном Звездом“ (70-63), осамио на челу групе, док је „Младост“ дошла до првог тријумфа победивши „Мега Бемакс“ као гост са 92-90. **И. Јанковић**

Кадетима КК „Златибор“ проблем трећа четвртина

Кадетска селекција Кошаркашког клуба „Златибор“ окончала је учешће у Међурегионалној лиги Центар са две победе у 18 мечева. Иако олакшавајућу околност види у чињеници да су његови изабраници били најмлађи састав у првенству, тренер Душко Пантовић сматра да је резултат могао бити мало бољи.

–Нисам задовољан резултатом, очекивао сам још макар две-три победе више, а имали смо шанси за то у неким мечевима. Конкретан проблем била нам је трећа четвртина, период у којем током читаве сезоне концентрација мојих играча није била на потребном нивоу.

Независно од резултата, тренер кадета „Златибора“ задовољан је радом његовог тима и квалитетом тренинга: –Тренирали смо добро, мада смо имали проблема око нередовних долазака играча, што је условљено њиховим

Душко Пантовић

обавезама у школи, различитим сменама... Од укупно 15 играча увек су макар десеторица била на тренинзима. Код деце је евидентан напредак, то кажу и људи са стране који прате мој рад.

Овај тим ће наредне сезоне бити у потпуности кадетска селекција, базу ће чинити играчи 2002. и 2003. годишта. –Двојица играча

2001. годишта прелазе у јуниоре, а 2002. ће по старосној категорији такође бити прикључено тој селекцији. Остајемо с 13 играча, с тим што се помиње долазак неких момака из Ужица. Све ће зависити и од тога ко ће уписати школу у Чајетини. Амбиције су нам да и наредне године пробамо да се квалификујемо за Међурегионалну лигу Центар – каже тренер Пантовић. **И. Ј.**

Пехар за младе ФК „Чајетина“ на „Чин чин купу“

Екипа ФК „Чајетина“ 2010. годишта освојила је победнички пехар у својој категорији на овогодишњем издању међународног турнира „Чин чин куп“. Изабраници Оливера Лазаревића су прошли као другопласирани тим групе у којој су били још „Гаучоси“, „Соколац“, „Брезница“ и „Спорт клуб“. У полуфиналу су после пенала савладали чачанску „Слободу“ (3-2 у пеналима, регуларно 1-1), иако су имали вођство до самог финала и били у прилици да можда реше меч у регуларном делу. У финалу су они били ти који су изједначили (1-1) против екипе „Гаучоса“, коју су победили такође после бољег извођења пенала (3-2). **И. Ј.**

ПОЉОПРИВРЕДНИК

ОПШТИНА ЧАЈЕТИНА, ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА РАЗВОЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ „ЗЛАТИБОРСКИ ЕКО АГРАР“ ДОО

ОБАВЕШТЕЊЕ О ЛОКАЛНИМ СУБВЕНЦИЈАМА ЗА РЕГИСТРОВАНА ПОЉОПРИВРЕДНА ГАЗДИНСТВА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА у 2018. години

- ЈЕДНО ГАЗДИНСТВО У 2018. ГОДИНИ ПО ОСНОВУ НАБАВКЕ ЖИВОТИЊА, САДНИЦА, МЕХАНИЗАЦИЈЕ, ОСИГУРАЊА, ОПРЕМЕ И ОБЈЕКТА МОЖЕ МАКСИМАЛНО ДОБИТИ 600.000 ДИНАРА. ЗА ГАЗДИНСТВА КОЈА СУ КОРИСТИЛА МАКСИМАЛНИ ИЗНОС ПОДСТИЦАЈА У 2017. ГОДИНИ ОД 600.000 ДИНАРА МАКСИМАЛНИ ИЗНОС ПОВРАЋАЈА ПО ГАЗДИНСТВУ ИЗНОСИ 300.000 ДИНАРА
- МИНИМАЛНИ ИЗНОС ПОВРАЋАЈА У 2018. ГОДИНИ ЈЕ 5000 ДИНАРА ПО РАЧУНУ (ОСИМ ЗА НАБАВКУ КОНЦЕНТРОВАНЕ СТОЧНЕ ХРАНЕ)

**СУБВЕНЦИЈЕ СЕ ИСПЛАЋУЈУ ПО ДОБИЈАЊУ РЕШЕЊА УЗ САГЛАСНОСТ ОПШТИНСКОГ ВЕЋА
ПО РЕДОСЛЕДУ ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА ДО УТРОШКА СРЕДСТАВА**

- ПРЕДМЕТ СУБВЕНЦИОНИСАНОГ КРЕДИТА НЕ МОЖЕ БИТИ ПРЕДМЕТ СУБВЕНЦИЈЕ
- ЛИЦА СТАРОСТИ ДО 40 ГОДИНА И ЖЕНЕ КАО НОСИОЦИ РЕГИСТРОВАНИХ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА ИМАЈУ ДОДАТНИХ 5% ПОВРАЋАЈА КАО И УЧЕСНИЦИ СТРУЧНИХ ПРЕДАВАЊА КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ПД „ЗЛАТИБОРСКИ ЕКО АГРАР“ И УЧЕСНИЦИ ИЗЛАГАЧИ НА СТОЧНОМ САЈМУ У КРИВОЈ РЕЦИ.

НАБАВКА МЛЕЧНИХ РАСА ГОВЕДА И КОЗА 40%

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Општине Чајетина
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- У регистру има пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају)
- Грла која су предмет подстицаја морају бити познатог порекла и под контролом основне одгајивачке организације (могу да се уматиче)
- Купи јуницу (првотелку и друготелку) старости од 14-36 месеци у моменту потписивања уговора или издавања рачуна или приплодно грло(козу) старости од 6-24 месеца.
- Квалитетна приплодна грла која су предмет захтева користи за даљу репродукцију на свом газдинству 3 године од дана набавке
- Да добављач и подносилац захтева не представљају повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке
- Да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода у кварталу.

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018 годину
- Потврда из ветеринарске станице о броју и статусу грла
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Уверење из локалне пореске да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода у кварталу
- Пасош за купљено грло
- Потврда основне одгајивачке организације да је купљено грло у матичној евиденцији
- Као доказ куповине мора приложити оверен купопродајни уговор и признаницу или рачун који гласи на име и фискални рачун (готовинско плаћање) или извод и налог за плаћање оверен од стране банке (безготовинско плаћање)

- МАКСИМАЛНИ ИЗНОС ПОВРАЋАЈА ЗА ЈУНИЦЕ ЈЕ 80.000 ДИНАРА ПО ГРЛУ, А ЗА КОЗЕ 11.000 ДИНАРА.
- ЗА НАБАВКУ ПРИПЛОДНИХ ГРЛА НА КРАЈУ ИНВЕСТИЦИЈЕ МОРА ИМАТИ МИНИМУМ 3 ДО МАКСИМУМ 100 КВАЛИТЕТНИХ ЖЕНСКИХ ПРИПЛОДНИХ ГРЛА МЛЕЧНИХ РАСА ИЛИ МИНИМУМ 10 ДО МАКСИМУМ 300 ПРИПЛОДНИХ ГРЛА КОЗА

НАБАВКА ТОВНИХ РАСА ГОВЕДА, ОВАЦА, КОЗА И СВИЊА УВЕДЕНИХ У МАТИЧНУ ЕВИДЕНЦИЈУ 40%

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Општине Чајетина
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- У регистру има пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају)

- Купи женско приплодно грло говеда старости 14-36 месеци
- Купи овцу/ козу/ свињу за приплод старости 6-24 месеци у моменту потписивања уговора или квалитетна приплодна мушка грла старости од 6 месеци
- Квалитетну приплодну овцу, козу или свињу која је предмет захтева користи за даљу репродукцију на свом газдинству 2 године од дана набавке а говеда 3 године
- Да добављач и подносилац захтева не представљају повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке
- Да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ:

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018 годину
- Извод из сточног фонда из Управе за трезор
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Уверење из локалне пореске да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода у кварталу
- Потврда основне одгајивачке организације да је купљено грло у матичној евиденцији
- Као доказ куповине мора приложити оверен купопродајни уговор и признаницу или рачун који гласи на име и фискални рачун (готовинско плаћање) или извод и налог за плаћање оверен од стране банке (безготовинско плаћање)

- МАКСИМАЛНИ ИЗНОС ПОВРАЋАЈА ЗА ОВЦЕ, КОЗЕ, СВИЊЕ – 11000 ДИНАРА ПО ГРЛУ

- ЗА НАБАВКУ ПРИПЛОДНИХ ГРЛА НА КРАЈУ ИНВЕСТИЦИЈЕ МОРА ИМАТИ МИНИМУМ 3 ДО МАКСИМУМ 100 КВАЛИТЕТНИХ ПРИПЛОДНИХ ГОВЕДА ТОВНИХ РАСА ИЛИ ОД 10 ДО 300 КВАЛИТЕТНИХ ПРИПЛОДНИХ ГРЛА ОВАЦА/КОЗА ИЛИ ОД 5 ДО 100 ГРЛА КВАЛИТЕТНИХ ПРИПЛОДНИХ КРМАЧА.

НАБАВКА КОНЦЕТРОВАНЕ СТОЧНЕ ХРАНЕ ЗА ОСТАВЉЕНУ ЖЕНСКУ ТЕЛАД, ЈАГЊАД, ЈАРАД И ПРАСАД ИЗ СОПСТВЕНОГ ПОДМЛАТКА ПОЗНАТОГ И КОНТРОЛИСАНОГ ПОРЕКЛА 70%

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Општине Чајетина
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- У регистру има пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају)
- Поседују најмање 5 грла говеда; 15 оваца/ 3 козе/5 свиња у моменту подношења захтева у складу са врстом домаћих животиња на основу које подноси захтев
- Да не отуђи грла која су предмет субвенције у периоду минимум 3 године од дана предаје захтева(женска телад) и 2 године(женска јагњад, јарад и прасад)
- Да је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Приложи рачуне за набавку концентроване сточне хране као и хранива која служе као основ за справљање концентрата за исхрану одговарајуће врсте домаћих животиња (фискални и готовински)

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018 годину
- Извод из сточног фонда из Управе за трезор
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Уверење из локалне пореске да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Пасош за остављено женско теле
- Потврда основне одгајивачке организације да је остављено грло у матичној евиденцији
- Као доказ куповине мора приложити готовински и фискални рачун
- МАКСИМАЛНИ ИЗНОС ПОВРАЋАЈА ЗА ИСХРАНУ ЖЕНСКЕ ТЕЛАДИ **20.000** ДИНАРА ПО ГРЛУ
- МАКСИМАЛНИ ИЗНОС ПОВРАЋАЈА ЗА ИСХРАНУ ЖЕНСКЕ ЈАГЊАДИ, ЈАРАДИ И ПРАСАДИ **5.000** ДИНАРА ПО ГРЛУ

ОСИГУРАЊЕ ЗА УСЕВЕ, ПЛОДОВЕ, ВИШЕГОДИШЊЕ ЗАСАДЕ, РАСАДНИКЕ И ЖИВОТИЊЕ 60%

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Општине Чајетина
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- Да је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Да је осигурао усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике или животиње у периоду од 01. новембра претходне године до 31. октобра текуће године, осим за осигурања за која нису остварени подстицаји од државе и то од 01. јула 2017.

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018 годину
- Извод из сточног фонда из Управе за трезор
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Уверење из локалне пореске да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Полиса осигурања
- Потврда о извршеном плаћању укупне премије осигурања

ПОДИЗАЊЕ НОВИХ ИЛИ ОБНАВЉАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ЗАСАДА ВОЋА, ПОВРЋА И ПЕЧУРАКА 40%

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- Да је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Да добављач и подносилац захтева не представљају повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке
- Поднесе захтев за регресирање рачуна за подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, као и постављање противградних мрежа, набавку опреме и средстава за тестирање, клонску селекцију, сертификацију, конзервацију и мултипликацију садног материјала

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018 годину
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Уверење из локалне пореске да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Као доказ куповине мора приложити рачун који гласи на име и фискални рачун (готовинско плаћање) или извод и налог за плаћање оверен од стране банке (безготовинско плаћање)
- Сертификат о квалитету и здравственом стању садног материјала

ИЗГРАДЊА И РЕКОНСТРУКЦИЈА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ОБЈЕКТА 30%

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- Да је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода

- Да добављач и подносилац захтева не представљају повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке
- Да у регистру има пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају);
- Да поднесе захтев регресирање рачуна за изградњу следећих пољопривредних објеката: изградња и реконструкција као и опремање објеката за гајење крмача и производњу прасади за тов; изградња капацитета за прикупљање и обраду, паковање, складиштење и одлагање чврстог стајњака, полутечног и течного укључујући и инсталацију опреме

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018 годину
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Извод из сточног фонда из Управе за трезор
- Уверење из локалне пореске да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Као доказ куповине мора приложити рачун који гласи на име и фискални рачун (готовинско плаћање) или извод и налог за плаћање оверен од стране банке (безготовинско плаћање); за изградњу у 2017. години рачуни до 01. априла 2018. године, а за 2018. годину од 01. априла 2018.
- **Решење о одобрењу извођења радова и потврда о пријави почетка извођења радова**
- МАКСИМАЛАН ИЗНОС ПОВРАЋАЈА ЈЕ 6.000 ДИНАРА ПО м²
- РОК ДА СЕ ОБЈАКАТ ПРИВЕДЕ НАМЕНИ ЈЕ 5 МЕСЕЦИ ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА

НАБАВКА НОВЕ ОПРЕМЕ И МЕХАНИЗАЦИЈЕ 30%

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Општине Чајетина
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- Да је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Да добављач и подносилац захтева не представљају повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке
- Да у регистру има пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају);

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018 годину
- Потврда из ветеринарске станице о броју и статусу грла
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Извод из сточног фонда из Управе за трезор
- Уверење из локалне пореске да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Као доказ куповине мора приложити рачун који гласи на име и фискални рачун (готовинско плаћање) или извод и налог за плаћање оверен од стране банке (безготовинско плаћање)

НАБАВКА САДНОГ И СЕМЕНСКОГ МАТЕРИЈАЛА, КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ 50%

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- Је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018. годину
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Уговор са овлашћеном контролном организацијом за контролу и сертификацију органске производње (у периоду конверзије / органском статусу)
- Као доказ куповине мора приложити рачун који гласи на име и фискални рачун (готовинско плаћање) или извод и налог за плаћање оверен од стране банке (безготовинско плаћање)
- Сертификат о квалитету и здравственом стању садног материјала

**ИНВЕСТИЦИЈЕ ЗА ПРАДУ И МАРКЕТИНГ
ПОЉОПРИВРЕДНИХ И ПРЕХРАМБЕНИХ
ПРОИЗВОДА У ОБЛАСТИ ВОЋА, ПОВРЋА И ГРОЖЂА,
ГЉИВА; ЗАЧИНСКОГ, ЛЕКОВИТОГ И АРОМАТИЧНОГ
БИЉА; ПЛОВОДА ИЗ ПРИРОДЕ
И ПЧЕЛИЊИХ ПРИЗВОДА 30%**

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом и предузеће регистровано на територији општине са одговарајућом претезном делатношћу
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- Је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018. годину
- Извод из сточног фонда из Управе за трезор
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Уверење из локалне пореске да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Као доказ куповине мора приложити рачун који гласи на име и фискални рачун (готовинско плаћање) или извод и налог за плаћање оверен од стране банке (безготовинско плаћање)
- За правна лица потврда из Агенције за привредне регистре не старија од 6 месеци, а за физичка лица која се баве производњом алкохолних пића и меда, потврда надлежне институције о регистрованој производњи на газдинству.

КРЕДИТНА ПОДРШКА

Право на субвенционисану кредитну подршку се остварује уколико се кредитна средства користе за набавку :Нове механизације, опреме и репроматеријала у воћарској и сточарској производњи, за набавку јуница, крава старости до 5 година, телади и јунади за тов телесне масе 300кг, за набавку грла у овчарству и козарству.
Све информације можете добити код пословних банака

**РЕГРЕС ЗА РЕПРОДУКТИВНИ МАТЕРИЈАЛ
(ОСЕМЕЊАВАЊЕ КРАВА)**

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- Поседује минимум 5 а максимум 9 приплодних женских грла познатог порекла старости од 15 до 75 месеци у власништву најмање годину дана или није користио право по основу мере у 2017. Години по тадашњим условима.

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018. Годину
- Потврда основне одгајивачке организације да је остављено грло у матичној евиденцији
- Извод из сточног фонда из Управе за трезор
- Потврда о газдинству из надлежне ветеринарске станице
- Потврда основне одгајивачке организације да је грло у матичној евиденцији

ОСЕМЕЊАВАЊЕ ЋЕ СЕ ВРШИТИ САМО КОД УМАТИЧЕНИХ ГРЛА У ЧИСТОЈ РАСИ

ЖЕНСКО ТЕЛЕ ДОБИЈЕНО ОВОМ МЕРОМ ОСТАЈЕ НА ИМАЊУ НАЈМАЊЕ 2 ГОДИНЕ ЗА ПРИПЛОД ИЛИ МОЖЕ ДА БУДЕ ОТУЂЕНО НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА У ИСТЕ СВРХЕ

**ПЧЕЛАРСТВО
(ОПРЕМА, НОВА ПЧЕЛИЊА ДРУШТВА) 40%**

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Општине Чајетина
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- Да је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Да добављач и подносилац захтева не представљају повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке
- Да у регистру има пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају);
- Да поседује минимум 5 а максимум 500 кошница

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018 годину
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Извод из сточног фонда из Управе за трезор
- Уверење из локалне пореске да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода у кварталу
- Као доказ куповине мора приложити оверен купопродајни уговор и признаницу (за нова пчелиња друштва) или рачун који гласи на име и фискални рачун (готовинско плаћање) или извод и налог за плаћање оверен од стране банке (безготовинско плаћање)
- Потврда из ветеринарске службе за набавку нових пчелињих друштва

**НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА РИБЊАКЕ
И РИБЉЕ МЛАЂИ 30%**

ПРАВО НА СУБВЕНЦИЈУ ИМА СВАКО КО:

- Има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Општине Чајетина
- Има пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина
- Да је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода
- Да добављач и подносилац захтева не представљају повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке
- Да у регистру има пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају);

УЗ ЗАХТЕВ ЈЕ ПОТРЕБНО ПРИЛОЖИТИ СЛЕДЕЋУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ :

- Лична карта носиоца домаћинства и картица са наменским бројем текућег рачуна из банке
- Потврду о активном статусу пољопривредног газдинства за 2018 годину
- Извод из биљне производње из Управе за трезор
- Извод из сточног фонда из Управе за трезор
- Уверење из локалне пореске да је подносилац захтева измирио обавезе по основу локалних јавних прихода у кварталу
- Као доказ куповине мора приложити рачун који гласи на име и фискални рачун (готовинско плаћање) или извод и налог за плаћање оверен од стране банке (безготовинско плаћање)
- Потврда о дозволи за рад рибњака, не старија од 1 године.